

אתגרתא

בשבע 1042 | ו' באייר תשפ"ג, 27.04.23

אביגיל מייזליק

עם חוויות מהמטבח התימני

עפרה לקס

על יהונתן גפן,
מאיר שלו ו"התרבות הנכונה"

צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

פטריוט

בלי תנאים

למרות הרדיפות שסבל מהפרקליטות,

אביגדור קהלני, שהשיא השבוע משואה בהר הרצל,

ממשיך לפעול ללא לאות למען המדינה שעליה

מסר את נפשו במלחמות ישראל, זועם על מי

שמנסים לכפור את צה"ל מבפנים ומפיח מוטיבציה

לאומית בקרב בני הדור הבא // עפרה לקס

ערוץ 7

75
Years
Israel

בשבוע

להקשיב. לדעת. להיפגש
to listen. to know. to meet



JERUSALEM CONFERENCE NEW YORK 2023

Sunday	June 4th 2023	15 Sivan 5753
--------	------------------	------------------

New York Hilton Midtown

לפרטים חפשו בגוגל 'כנס ירושלים בניו יורק 2023'



לכבוד ההתנא

רבבות אלפי ישראל
העולים לציון הרשב"י, מוזמנים בשמחה
**ובברכת
ברוכים הבאים
למידון**

ולמתחם ההילולא המורחב 89

להתפלל ולשמוח בעין טובה
ולחגוג כמיטב מסורת ל"ג בעומר

תזמורת ללא הפסקה
ורחבות ריקודים ענקיות



מעמדי הדלקות



שטיבלאך לתפילה
ואוהלי לימוד ממוזגים



מתחמי חלאק'ה
מפוארים ומרווחים



אוהלי הכנסת אורחים רשב"י - קרליבך/פרלמוטר
כיבוד ומטעמים כיד המלך ח"י רוטל מסביב לשעון
שתיה חמה וקרה מתחם מרווח וממוזג בהפרדה מלאה



המתחם ממוקם
בסמוך לטרמינל 3
מול תחנת הדלק



השנה בהתאם למתווה החדש,
5 שעות מורחבת במירון
של עד 5 שעות!

קו המידע להילולת רשב"י:
03-5661111

פחיקטור
ההילולא

משרד ירושלים
ומחוזות ישראל

הפקה: עזריאלי הפקות

הילולת
הרשב"י
ל"ג בעומר
תשפ"ג

בתפילה בשמחה ובבטחה



ידידיה מאיר
yedidyameir@gmail.com

נבזות שבנבזות

המחאה שברה עוד שיא. אבל השבוע הזה לא נגמר ביום העצמאות

ועוד משפחות: 'בלי פוליטיקאים בטקסים'. למחרת הוקדש העמוד הראשון כולו, ולמעשה גם רוב העיתון, לפטירתו של יהונתן גפן, אבל בתוך העיתון עדיין נמצא מקום לכתבה על המחלוקת סביב הגעת השרים. אמנם הובאו בה גם דבריהם של משפחות מימין, אבל כל הפריימינג של האירוע היה שיש לנו פה עניין ששנוי במחלוקת עזה. למחרת, בעיתון הנפוץ של יום שישי, עליית מדרגה בקמפיין, עם הכותרות הגדולות: "למרות בקשות המשפחות השכולות: השרים יגיעו לבתי העלמין". מבינים? בתוך יום אחד הנושא הפך מסוגיה שנויה במחלוקת, לזעזוע מחוסר הרגישות של השרים האלה שלא נענים לבקשת המשפחות השכולות. אגב, על כמה משפחות שכולות מדובר? עד לרגע זה אין לדעת. כמו שגם עד לרגע זה אין לדעת מה הממדים של הסרבנות בצה"ל שגרמה לעצירת הרפורמה המשפטית. באותו יום התפרסם גם מאמר ארוך של הכותב הבכיר של העיתון, נחום ברנע, תחת הכותרת "מה לשרים בבית הקברות?", ולצידו קריקטורה של בית עלמין צבאי עם קברי חללי צה"ל ומחוץ לגדר משאית עם פודים נואמים.

הלאה: יום ראשון בשבוע שחל בו יום הזיכרון. זה מתקרב. חייבים לעלות מדרגה בהנדסת התודעה. הכותרת הראשית: "משפחות שכולות לשרים: אם אתם תבואו לטקסים - אנחנו לא נגיע". הופה. זו כבר לא רק סוגיה שנויה במחלוקת עזה, זו כבר לא רק התנהגות שלא רגישה לבקשת המשפחות השכולות, זה ממש לזרוק את המשפחות השכולות ביום הזיכרון מבתי העלמין. להוציא אותם החוצה. נו, ועם כותרת כזאת, פלא שזה עבד? למחרת, ביום שני, ערב יום הזיכרון: "הלחץ עבד: שיישה שרים וחברי כנסת לא יגיעו מחר לבתי העלמין". המהלך הושלם. אפשר לעבור לקמפיין הבא. מהו? סבלנות. הוא יחכה לכם בגיליון שאחרי יום העצמאות.

5 וּמִמָּשׁ בַּמִּקְבִּיל לַקִּמְפִּיין הַתְּקִשׁוּרִית, הוּוּסְסַפּ שְׁלִי לֹא הַפְסִיק לְסַפֵּר עַל מִצִּיאוֹת אַחֶרֶת: עַל חֲגִית רִיין, אִמָּא שֶׁל בְּנִיה רִיין, שֶׁמִּתְחַנֶּנֶת לְהַפְסִיק. עַל מִשְׁפַּחַת גּוֹבִי, שֶׁמִּסְפֶּרֶת עַל הַבֵּן אֶלְקָנָה גּוֹבִי שֶׁקִּבְּרוּ נַעֲקָר מִגּוֹשׁ קִטִּיף וּמִבִּקְשָׁת לְהַשְׁמִיעַ קוֹל. וְעוֹד הַמוֹן מִשְׁפָּחוֹת, חֲלָקֵן הָרֵבָה פָּחוֹת מוֹכֵרוֹת וּמִקוּשְׁרוֹת, שֶׁלֹּא מִתְאִימוֹת לְנֶרְטִיב הַשׁוֹלֵט, שֶׁקִּיבְּלוּ תַּחוּשָׁה שֶׁהֵן מֵהַצֵּד "הֵלֵא נִכּוֹן" הַשָּׁנָה. עֲלִיהֵן לֹא דִּיווּחוֹ בַּתְּקִשׁוּרִית. הֵן נִשְׁאָרוּ בּוּוּסְסַפּ.

וּאִפְרוּדוֹ נֶרְטִיב: מִדֵּהִים בְּאִיזוֹ קִלּוֹת הַתְּקִשׁוּרִית שׁוֹלֵטֶת בּוֹ וּמִשְׁנָה אוֹתוֹ. הֵרִי בַּמִּשְׁךְ שָׁנִים נִשְׁלַחוּ צוּתִי צִילּוֹם לִמָּאָה שְׁעִידִים וְלִבְנֵי בֶרֶק כִּדִּי לְצוּד חֲרָדִים הוֹלָכִים בְּצִפְרָה. אִתָּם לֹא מִשְׁרֵתִים בְּצִבָּא? לְפָחוֹת תַּכְבְּדוּ אֶת זֶכֶר הַנוֹפְלִים. עֲכָשִׁיו, כֶּשֶׁהַנְּצִיגִים הַבְּכִירִים שֶׁל הַחֲרָדִים רֹצִים לְבּוֹא וּלְכַבֵּד אֶת הַנוֹפְלִים - זוֹרְקִים אוֹתָם מִבְּתֵי הָעֵלְמִין הַצִּבְאִיִּים כִּי הֵם לֹא עֲשׂוּ צִבָּא.

6 אֲבָל הַשָּׁבֻעַ הַזֶּה לֹא נִגְמַר בְּיוֹם הָעֲצִמָּאוֹת. אַחֲרָיו יֵשׁ עוֹד יוֹם שִׁיכּוֹל לְהִיּוֹת תַּחֲלִית הָעֲצִמָּאוֹת שֶׁל הַיָּמִין. נִכּוֹן, רַק לִפְנֵי כִּמָּה חוֹדָשִׁים הַשְּׁתַּתְּפָנוּ בַּהֲפָגַת הַיּוֹתֶר-מִשְׁנִי מִלִּילִין בְּקִלְפֵי בְּיוֹם הַבְּחִירוֹת, אֲבָל מָה לַעֲשׂוֹת, צִרִּיק לְצִאֵת שׁוֹב. חֲיִיבִים לְצִאֵת. וְאִם אִתָּם שׁוֹאֵלִים אוֹתִי, בְּסוֹפּוֹ שֶׁל הַשָּׁבֻעַ הַכּוֹאֵב הַזֶּה, הַמְּטֵרָה הָרִאשׁוֹנָה בַּהֲפָגָה הִיא לֹא מִפְּגַן כּוֹחַ מוֹל הַהֲפָגָה הַשְּׁמָאֵל. הֵרִי כִּמָּה שֶׁלֹּא נִהְיָ, בְּסִיקוֹר בַּתְּקִשׁוּרִית יִקְטִינוּ אוֹתָנוּ, יִדְרָכוּ עֲלֵינוּ, יִמְצָאוּ אִיזוֹ קִיצוֹנִי שֶׁמִּקְלָל סְמוּלָנִים אוֹ שׁוֹפְטִים. אֲבָל הַהֲפָגָה הִיא מוֹל רֹאשׁ הַמִּמְשָׁלָה שֶׁלָנוּ, וּמוֹל הַנְּצִיגִים שֶׁלָנוּ. אֵלֶּה שֶׁבַּחֲרָנוּ בְּקִלְפֵי וְלֹא עוֹשִׂים מִסְפִּיק כִּדִּי שֶׁלֹּא יִגְבּוּ לָנוּ אֶת הַבְּחִירוֹת. אִנְחָנוּ נִצָּא לְרַחוּבוֹת בְּמֵאוֹת אֲלִפִּינוּ כִּדִּי לְהַעֲבִיר לָהֶם מִסֵּר בְּרוּר: שֶׁלֹּא יִתְקַפְּלוּ שׁוֹב כְּמוֹ שֶׁהֵם הַתְּקַפְּלוּ הַשָּׁבֻעַ בְּיוֹם הַזִּיכְרוֹן. וְעַיִקָר שֶׁלֹּא יִתְקַפְּלוּ כְּמוֹ שֶׁהֵם הַתְּקַפְּלוּ לִפְנֵי כַּחוֹדֶשׁ "כִּדִּי שֶׁנִּעְבְּרוּ בִּשְׁקָט אֶת יוֹם הַזִּיכְרוֹן וְיוֹם הָעֲצִמָּאוֹת".

נֹו, עֲצֵרֶת אֶת הַחֻקִּיקָה, אֲדוֹנֵי רֹאשׁ הַמִּמְשָׁלָה - לֹא הִשְׁהִית, בַּה"א, עֲצֵרֶת, בַּע"ץ - וְמָה קִיבַלְתָּ בַּתְּגוּבָה? הַכְּנִיעָה שֶׁלְךָ רַק הַגְּבִירָה אֶת הַמִּחָאָה בְּשִׁמְאָל. תְּדַלְקָה אוֹתָהּ. גִּרְמָה לָהּ לְהִידְרֹד לְמַחוֹזוֹת שֶׁל פְּגִיעָה בּוֹזֵר הַנוֹפְלִים. וְגַם מִכָּאן זֶה עוֹד יִדְרֹד. הֵרִי הַצִּלִּיחַ לָהֶם נִהְדָר הַקִּמְפִּיין שֶׁל יוֹם הַזִּיכְרוֹן, וְעַם הַצִּלְחוֹת קִשָּׁה לְהַתְּוֹכַח.

אִז אִם בֵּין כֹּה כָּל כֵּךְ שׁוֹנָאִים אוֹתָנוּ בְּכָל־ל - וְאוֹתָךְ רֹאשׁ הַמִּמְשָׁלָה בְּפֶרֶט - אוֹלֵי כִּדָּא שְׁתַּקֵּן אֶת מַעֲרַכַת הַמִּשְׁפָּט? ●



זֶה עוֹבֵד? יֵשׁ חֲדָר, וְיֵשׁ לוֹחַ, וְכָתְבוּ עַל הַלוֹחַ הַזֶּה אֶת כָּל הַתְּאִרִּכִים שֶׁל הַמִּחָאָה, וּבֵהֶם גַּם יוֹם הַזִּיכְרוֹן, וּמִבְחִינָתָם סִימָנוּ וִי. אִין עֲנִיין שֶׁל נִשְׁמָה, אִין עֲנִיין שֶׁל גְּבוּלוֹת, שֶׁל "זֶה מִחוּץ לַתְּחוּם". יוֹם הַזִּיכְרוֹן - הַצִּלְחָנוּ לַחֲרֵב, הַצִּלְחָנוּ לְבֵאֵס חֲלָקִים בְּעַם, הַצִּלְחָנוּ לְהַנְדֵּס אֶת הַתּוֹדָעָה לְכִמָּה מִשְׁפָּחוֹת שְׁכוּלוֹת שֶׁהֵן צְרִיכוֹת לְהִיּוֹת חֵלֶק מִהַמִּחָאָה. זֶה הִישֵׁג מִבְחִינָתָם. מִסְמָנִים וִי בִּלּוֹחַ עַל הַדָּבָר הַזֶּה וּמִרְגִּישִׁים טוֹב. הוֹלָכִים לֵאכּוֹל. מְזִמְנִים עֲכָשִׁיו וּוֹלֵט. כִּכָּה זֶה עוֹבֵד. אִנִּי אוֹמֵר לָכֶם, זֶה אֲנִישִׁים עִם הָרֵבָה כֶּסֶף, הָרֵבָה כִּישְׁרוֹן, אֲבָל אִין לָהֶם נִשְׁמָה".

3 וְאִם יֵשׁ מִשְׁהוּ מְקוֹמָם יוֹתֵר מִהַצִּינִיּוֹת שֶׁבָּה הַקִּמְפִּיין הַזֶּה מִתְנַהֵל, זֹאת הַתְּמִימָיוֹת שֶׁל אֲנָשִׁים בַּמַּחֲנֶה הַיָּמִין, שְׁעַדִּיין חוֹשְׁבִים שֶׁאִם רַק נוֹרִיד קֶצֶת אֶת הָרֹאשׁ, וְנִתְפָּיִס, וְנִסְבִּיר אֶת עֲצִמָנוּ - אִז הַכּוֹל יִסְתַּדֵּר. צְרִיכִים רַק עוֹד כִּמָּה מִפְּגָשֵׁי רִבְנִים עִם טִיִּסִּים קִיצוֹנִיִּים שֶׁבֵּהֶם הֵם יִגִּידוּ לָהֶם כִּמָּה גַּם הֵם חֵלֶק מִ"נִשְׁמַת הָאוֹמָה" - וְכוּלָם יַחְזֹרוּ לֵאחֹב אוֹתָנוּ. כֵּן, כּוֹאֵב לְרֹאוֹת אֶת הַקִּמְפִּיין עוֹבֵד עַל הַשְּׁמָאֵל, אֲבָל כּוֹאֵב עוֹד יוֹתֵר לְרֹאוֹת אִין הוּא עוֹבֵד עַל הַיָּמִין. סִלִּיחָה, אִין הוּא מִנְצָה אֶת הַיָּמִין. "צֵר לִי וְכוֹאֵב לִי", כָּתַב חֲבֵר הַכְּנֶסֶת צִבְיָקָה פּוֹגֵל מִעֲצֵמָה יְהוּדִית. "אִנִּי, תַּת־אֵלּוֹף בְּמִילָה, לוֹחֵם, חֲבֵר כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, נֹאֶלֶץ שֶׁלֹּא לְהִגִּיעַ לְבֵית הָעֵלְמִין בְּיוֹם הַזִּיכְרוֹן לְחַלְלֵי מַעֲרָכוֹת יִשְׂרָאֵל וְלַהֲבִיעַ אֶת הַכְּבֹד וְהַצֶּעַר לְבְנֵינוּ שֶׁנִּפְּלוּ וְחִירְפוֹ נִפְשָׁם בְּעֹבֵד הַהֲגָנָה עַל הָאָרֶץ הַזֶּה וְיוֹשְׁבֶיהָ. אִין מִלִּים לְתַאֵר אֶת הָאֲכֹזָבָה מֵאוֹתָם אֵלֶּה שֶׁמִּבְקָשִׁים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּיוֹם הַזִּיכְרוֹן כְּכֹלִי לְמִשְׁנָתָם הַפּוֹלִיטִית. לֹא אֶתָּן לוֹזֵר יָד וְלֹא אֶתָּן לָהֶם אֶת הַסִּפְיוֹק". סוֹף צִיטוֹט. חֲבֵר הַכְּנֶסֶת פּוֹגֵל, אִין לִי מִלִּים לְתַאֵר אֶת הָאֲכֹזָבָה מִמֶּךָ וּמִחֲבִירֵי בִימָן שֶׁנִּכְנְעוּ לִסְפִּין הַזֶּה, כִּאִילוֹ עֵצָם הוֹפְעָתָם בְּבֵית הָעֵלְמִין הִיא דָּבָר פּוֹגְעִנִי. כּוֹאֵבִת בְּמִיּוֹד הֵייתָה הוֹדַעְתָּה שֶׁל הַשֵּׁרָה גִּלִּית דִּיסְטִל־אֲטֵבֵרִיאַן שֶׁבִּיטְלָה אֶת הַשְּׁתַּתְּפוּתָה בְּטָקֶס בְּבֵית הָעֵלְמִין בְּנֶס צִיּוֹנָה. הִיא הֵרִי מִבִּינָה דָּבָר אוֹ שְׁנֵיִם בַּתְּקִשׁוּרִית. אִז אִין הִיא אוֹכֵלֶת אֶת הַקִּמְפִּיין? הִיא לֹא רוֹצָה לְפָגוּעַ בַּמִּשְׁפָּחוֹת שְׁכוּלוֹת שֶׁהוֹפְעָתָה בְּבֵית הָעֵלְמִין מִפְּרִיעָה לָהֶן? וְמָה עִם אֵלֶּה שֶׁהִיעֲדָרָה פּוֹגַע בָּהֶן? וְמָה עִם הָרֵב הַמוֹחֵלֶשׁ שֶׁמִּתְנַגֵּד לְעֵצָם הַפִּיכָה הַיּוֹם הַזֶּה לְמַחְלֻקַת פּוֹלִיטִית? אִי אֲפִשֵׁר לְנַקוּט פֶּה גִישָׁה שֶׁל "שֶׁב וְאֵל תַּעֲשֶׂה עֲדִיק". בִּיטוֹל הַהֲשַׁתְּפוּת שֶׁלָכֶם הוּא חֲתִיכָה עֲשָׂה. אֲפִשֵׁר רַק לְדַמְּיין אִיזוֹ צַהֲלָה הֵייתָה בַּחֲדָרֵי הַיִּשְׁבּוֹת שֶׁל הַקּוֹפִירִיטֵרִים מִתַּל אֲבִיב בְּאוֹתוֹ יוֹם שֶׁבוּ בִּיטְלָתָם אֶת הַשְּׁתַּתְּפוּתָם בְּאוֹכְרוֹת. הַפְּרֶסוֹם בְּרִדּוֹ עוֹבֵד.

4 וְעַם כָּל הַכְּבוֹד לְאֲנָשֵׁי הַפְּרֶסוֹם וְחֲלָקֵם הַגְּדוֹל בְּקֶרַע שֶׁל הַשָּׁבֻעַ הַזֶּה, אִי אֲפִשֵׁר בְּלִי לְתַת אֶת הַקֶּרְדִּית הַמַּגִּיעַ לְאֲנָשֵׁי הַתְּקִשׁוּרִית. זֹאת וְעוֹד: בְּנִיגוֹד לְאֲנָשֵׁי הַפְּרֶסוֹם, הֵם לֹא עוֹבְדִים בַּמִּחָאָה בְּשִׁבְלִי כֶּסֶף. אֲצֵלָם זֹאת אִידֵאוֹלוֹגִיָה צְרוּפָה. הָעִיתוֹן "יְדִיעוֹת אַחֲרוֹנוֹת" הִיָּה, גַּם הַפֶּעַם, שֶׁחָקֵן מִרְכּוּזִי בְּיוֹתֵר בְּקִמְפִּיין הַשְּׁמָאֵל. הוּא הַקִּדִּישׁ אֶת כָּל הַכּוֹתֵרוֹת הָרִאשִׁיּוֹת (!) שֶׁל הָעִיתוֹן בַּשָּׁבֻעַ שֶׁלִּפְנֵי יוֹם הַזִּיכְרוֹן, מִמָּשׁ יוֹם אַחֲרֵי יוֹם, לְקִמְפִּיין לְהִדְרֵת נְצִיגֵי הַמִּמְשָׁלָה מִבְּתֵי הַקְּבֵרוֹת הַצִּבְאִיִּים. זֶה הַתְּחִיל מִרְגֵּשׁ כּוֹה. "חֲחֹשֶׁשׁ מִבִּיּוֹ הַטָּקְסִים: אִין עוֹבְרִים אֶת יוֹם הַזִּיכְרוֹן?" שֶׁאֵלֶּה כּוֹתֵרֶת הַגֵּג בְּיוֹם רִבְעִי שֶׁעָבַר. וְתַחֲתֶיהָ בְּעֵנֶק: "עוֹד

1 הַטּוֹר הַזֶּה יוֹרֵד לְדָפוּס בְּיוֹם שֵׁנִי, לִפְנֵי יוֹם הַזִּיכְרוֹן וְיוֹם הָעֲצִמָּאוֹת, וּמִתְפָּרֵס אַחֲרֵיהֶם. אִין אֲפִשֵׁר לְכַתּוֹב כִּכָּה מִרְאֵשׁ בַּשָּׁבֻעַ כִּה דְרַמְטִי? אִין אֲפִשֵׁר לְנַבֵּא אֶת הָעִתִּיד, הָאֵם הַיָּמִים הָאֵלֶּה יַעֲבִרוּ בִּשְׁקָט אוֹ שֶׁהַמִּחָאָה חֲסֵרֶת הַגְּבוּלוֹת תַּצְלִיחַ לְהָרוֹס גַּם אוֹתָם?

וּבִכֵּן, לֹא צִרִּיק לְהִיּוֹת נִבִּיא. לְצַעֲרָנוּ, אִנְחָנוּ יוֹדְעִים אֶת הַתְּשׁוּבָה לְשִׁאלָה הַזֹּאת עוֹד לִפְנֵי הַתְּקֵדֶשׁ יוֹם הַזִּיכְרוֹן. הָרֵבָה לִפְנֵי תְּרוּעַת הָאֲבָל שֶׁמִּרְטִיטָה אֶת הַלֵּב וּפּוֹתַחַת אֶת הַטָּקֶס בְּרַחֲבַת הַכּוֹתֵל. הַמִּחָאָה הַצִּלִּיחָה לְהַפּוֹךְ אֶת יוֹם הַזִּיכְרוֹן לְחַלְלֵי מַעֲרָכוֹת יִשְׂרָאֵל וּלְנִפְגָּעֵי פְעוּלוֹת הָאִיבָה מִשִּׁיא הַקּוֹנְצֵנּוּס לְשִׁיא הַמַּחְלֻקָּה. וְהִיא עֲשֵׂתָה אֶת זֶה בְּאוֹפֵן מַחוּשָׁב מְאֹד, צִנִּי מְאֹד, מְקַצְעִי מְאֹד וּכְמוֹכֵן מְמוֹנֵן מְאֹד.

כָּל כֵּךְ הָרֵבָה מִחְקָרִים וְסִפְרִים עוֹד יִיכְתְּבוּ עַל הַתְּקוּפָה הַהִיסְטוֹרִית שֶׁאִנְחָנוּ חֲיִים בְּתוֹכָהּ בִּימֵים אֵלֶּה. הֵם יִבְחֲנוּ אוֹתָהּ מֵאִין סְפּוֹר זְווֹיוֹת. אֲבָל אִנִּי מַחֲכָה בְּמִיּוֹד לְסַפֵּר שִׁיבִיא נָטוּ אֶת הַהִיבֵט הַשִּׁיוּקִי שֶׁל הַמִּחָאָה. וְאִתָּם יוֹדְעִים מָה? לֹא אֲכַפֵּת לִי שֶׁהוּא יִיכְתֹּב מִהְוִוִּית שֶׁל הַשְּׁמָאֵל. אוֹלֵי אֲפִילוֹ עֲדִיק. הַפֶּעַם אִנִּי לֹא צִרִּיק אֶת הוֹצָאֵת סֵלַע מֵאִיר. רַק שֶׁהַכּוֹתֵב יִבִּיא אֶת הַבְּרִיק, אֶת בִּנְק הַמְּטֵרוֹת, אֶת סִיעוֹר הַמוֹחָחוֹת, אֶת הוֹוִיכּוּחִים וְאֶת הָאֲסֵטְרָטֵגִיוֹת שֶׁנִּבְחָרוּ בְּסוֹפּוֹ שֶׁל דָּבָר. יִהְיֶה מִרְתֵּק לְקִרְאוֹ עַל הָאוֹפֵן שֶׁבוּ יִרֵד הַקִּמְפִּיין מִהַמְצוּגוֹת בַּחֲדָרֵי הַיִּשְׁבּוֹת בְּקוֹמוֹת הַגְּבוּהוֹת שֶׁל מִשְׁרָדֵי הַפְּרֶסוֹם אֶל הַצִּמְתִּים וְאֶל הַכְּבִישִׁים. וְעַיִקָר אֵל הַשִּׁית, אֵל הַרְשָׁתוֹת. אִין זֶה בְּדִיק הַתְּבַצֵּעַ, בְּצוּרָה מוֹשְׁלֵמוֹת כּוֹזָת, שֶׁלֵּב אַחֲרֵי שֶׁלֵּב, שָׁבֻעַ אַחֲרֵי שָׁבֻעַ.

2 סִלִּיחָה, אֲבָל כִּשְׁאֵנִי חוֹשֵׁב עַל הַשָּׁבֻעוֹת הָאֵלֶּה שֶׁל הַמִּחָאָה וְמָה הַמְּטֵרָה בְּכָל שָׁבֻעַ, הָאֲסוּצִיאֲצִיּוֹת שֶׁל הוֹלָכוֹת אֶל עוֹלָמוֹת שׁוֹנִים לְגַמְרִי: אֵל שָׁבֻעוֹת אַחֲרִים שֶׁנִּסְפָּרִים מִמָּשׁ בִּימֵים אֵלֹו - הַשָּׁבֻעוֹת שֶׁל סְפִירַת הָעוֹמֵר, מִהֲצִיאָה מְעַבְדוֹת מִצְרַיִם וְעַד לְקִבְלַת הַתּוֹרָה, וְהַבְּחִינָה הַקְּבִלִית שֶׁבְּכָל שָׁבֻעַ שֶׁל הַסְפִירָה. חֶסֶד, גְּבוּרָה, תְּפֹאֶרֶת, נִצָּח, הוֹד, יִסוּד, מַלְכוּת. אִנִּי לֹא מִבִּין בְּתוֹרַת הַסוּד, אֲבָל נִרְאֶה לִי שֶׁכִּכָּה זֶה פּוֹעֵל גַּם אֲצֵל כּוֹחוֹת הַפִּילוֹג וְהַפִּירוּד. גַּם הֵם הֵרִי סוֹפְרִים שָׁבֻעוֹת שֶׁל מַחָאָה. אֲפִשֵׁר לְרֹאוֹת אֶת זֶה בְּכָל מוֹצָאֵי שַׁבַּת בְּסִטְרִיפִים שֶׁבְּשִׁידוּרִים הַחֲיִים מְקַפֵּן. וְגַם שֵׁם יֵשׁ בְּכָל שָׁבֻעַ בַּחֲנִינוֹת נִסְתָּרוֹת שִׁידוּעוֹת בְּעִיקָר לִיּוֹדְעֵי ח"ן. הֵן אֵלֹו שֶׁמַּחְלוּלוֹת אֶת הַמִּצִּיאוֹת וּמִפְעִילוֹת מֵאוֹת אֲלָפֵי אֲנָשִׁים:

מִהַשָּׁבֻעַ הָרִאשׁוֹן בְּקַפֵּלָן וּמוֹל הַכְּנֶסֶת וְהַהֲבִרָה הַגְּאוּנִית שֶׁל הַשִּׁימוּשׁ בְּדִגְלֵי יִשְׂרָאֵל, דֶּרֶךְ הַשָּׁבֻעַ שֶׁל יוֹם הַזֶּעֶם הָרִאשׁוֹן, הַשָּׁבֻעַ שֶׁל יוֹם הַזֶּעֶם הַשֵּׁנִי, הַשָּׁבֻעַ שֶׁל עֲצוֹמַת הָרּוּפָאִים, הַשָּׁבֻעַ שֶׁל עֲצוֹמַת הַפְּסִיכּוֹלוֹגִים, הַשָּׁבֻעַ שֶׁל מַחָאָה הַהִיִּטָק, הַשָּׁבֻעַ שֶׁל הַקְּרִיאוֹת הַמִּרְגָּשׁוֹת לְהַעֲבִיר אֶת הַהַחֲלָטָה לְבֵית הַנְּשִׁיא, הַשָּׁבֻעַ שֶׁל הַטִּיִּסִּים, הַשָּׁבֻעַ שֶׁל סִיפּוּרָה שֶׁל שִׁפְחָה (טוֹב, זֶה הָרֵבָה יוֹתֵר מִשְׁבּוּעַ), הַשָּׁבֻעַ שֶׁל קְרִיסַת הַכִּלְכֵּלָה, הַשָּׁבֻעַ שֶׁל הַקְּרִיאוֹת לְהַקְפִּיא הַכּוֹל רַק כִּדִּי שֶׁהַיָּמִים הַמִּמְלַכְתִּיִּים יַעֲבִרוּ בְּשִׁלּוֹם - וְעַד לְשָׁבֻעַ שֶׁבוּ אִנְחָנוּ עוֹמְדִים הַיּוֹם, הַשָּׁבֻעַ שֶׁל יוֹם הַזִּיכְרוֹן וְיוֹם הָעֲצִמָּאוֹת, שֶׁבוּ הִגְעָנוּ לְסִפְרָה הַקְּבִלִית הַשְּׁפֵלָה מְכוּל: נְבוֹזוֹת שֶׁבְּנִבּוּזוֹת. הַפִּיכּוֹת שֶׁל הָאֲתוֹס הִכִּי קְדוֹשׁ וּמֵאֻחָד בְּלוֹחַ הַשָּׁנָה הַיִּשְׂרָאֵלִי לְהִכִּי מִפְּלָג, וְזוּרִיקַת נְצִיגֵי רֹב הַצִּיבּוֹר מִבְּתֵי הַקְּבֵרוֹת הַצִּבְאִיִּים. תַּחֲשׁבוּ כִּמָּה א



טוב עין הוא יבִּדֵּד:

עולים למירון בל"ג בעומר לחגוג ולשמוח
בהילולת הרשב"י מתוך עין טובה

השנה בהתאם למתווה החדש

שהות מורחבת בהר של עד 5 שעות!

מקפידים על הזמנים ונותנים לעוד יהודי
לעלות, להתפלל ולשמוח אצל רבי שמעון!

במחשבה תחילה! תכננו את זמן שהותכם בהר
בהתאם לכרטיס הנסיעה אותו תרכשו
רכישת כרטיסים החל מתאריך ו' באייר (27.4)



פרויקטור
ההילולא



משרד ירושלים
ומסורת ישראל



הפקה: עזריאלי הפקות



בתפילה בשמחה ובבטחה



זה לא משחק ילדים

כל אבא שיש עליו קילומטראז' מכובד מספיק יודע שאין מזור טוב יותר להתמודדות עם ילדים מאשר לדחות אותם לזמן מאוחר יותר. אתה רוצה שוקולד? עוד שעה. רוצה מחשב? אחרי הארוחה. הגננת אמרה שיש לך כינים? דבר איתי בדצמבר.

הרי ילדים הם יצורים שכחניים מטבעם וסביר מאוד שתוך חמש דקות הם ישכחו את הרצון הראשוני שלהם ויעברו לרצות משהו אחר, שגם אותו תדחה לאחר כך, וכן הלאה עד סוף כל הדורות. הטעות, כמובן, היא לדחות למועד ספציפי. כי זה נותן לילדים משהו להיתלות בו, ואם למדנו משהו מהסכסוך הישראלי-פלסטיני הרי זה שאסור לתת לאויב תקווה.

אבל נאה דורש ומאוד לא נאה מקיים. מה שהיה זה שכבר כמה וכמה חודשים שהיעקבינים הקטנים מפצירים בי שארכוש להם פלייסטיישן, מה שהגויים קוראים PS4. אני הצעתי להם במקום PS4 לרכוש להם MH3 - מנחת חינוך כרך ג'. אבל הילדים לא הביעו את אותה התלהבות, כנראה, למרבה האירוניה, בגלל בעיות בחינוך. וכאן עשיתי טעות של אבא טירון ואמרתי להם "תבקשו את זה לאפיקומן".

אבל איך אפשר להאשים אותי? הרי כשאמרתי להם את זה היינו מרוחקים שבעה חודשים מפסח, והרבה יכול לקרות בשבעה חודשים. אולי יעבור להם והם ירצו משהו אחר? אולי המשיח יבוא והמועדים ייבטלו? אולי עיון במנחת חינוך כרך ב' יעשה להם חשק לסיים את הטריולוגיה?

אבל שום דבר מזה לא קרה ואיך שהגענו ל"צפון" הילדים השליכו עליי את חצי המצה וצרחו "יש! אנחנו מקבלים פלייסטיישן!". מה שהיה מאוד לא נעים, כי ממש לידם ישבו אחיינים שלי שהצליחו להוציא מאבא שלהם פאזל 100 חלקים ומדבקות זוהרות בחושך. וגם זה בקושי.

"שברת את השוק, כפרה", אמר לי גיסי הבכור. "ראה מה חוללת באיוולתך", התאונן הגיס השני (כן, יש פערים תרבותיים בין הגיסים שלי ולא, לא ניכנס לזה כרגע).

בקיטור, היה מאוד לא נעים, אבל הבטחות יש לקיים. מה גם שביני לבין עצמי לא יכולתי שלא לחשוב שלמעשה, יותר משאני רוכש לילדים צעצוע, אני רוכש אותם לעצמי.

הרי אני שחקני משחקי מחשב עוד בזמן שכל שחקן על המסך היה מיוצג על ידי פיקסל בודד, מקסימום שניים. כארים עבדול ג'באר היה בייסיקלי ריבוע כמו גם לארי בירד האגדי והדרך היחידה להבחין ביניהם הייתה על ידי צבע הפיקסל והעובדה שכארים לא מחטיא מתחת לסל. בשלב מאוחר יותר הטכנולוגיה עשתה טובה וזייגנה קדימה ומשחקים כמו פפ"א 96 היו נדמים לנו כמו פסגת היצירה הדיגיטלית. היום אם תסתכלו על המשחק הזה הוא ייראה לכם כמו תמונות התלת-מימד האלה שצריך להצמיד אליהן את האף חמש דקות ואז להתרחק לאט ולספר לאנשים שראית משהו אפילו שלא ראית כלום. אבל בזמנו זה העיף לנו את המוח. בקיטור - חשבת שלמרות המחיר המופרז, גם סחבק ייצא נשכר מהרכישה היוקרתית.

שבוע אחרי פסח הגיע הפלייסטיישן המיוחל. הילדים כמובן

ביקשו לשחק מיד, אבל אני אמרתי להם שיחכו למחר, שוב, כי למה לא למרוח אותם אם אפשר. הרי זה עוזר להם ללמוד לדחות סיפוקים וגם לשנוא את אבא. ניצחון בכל החזיתות.

אחרי שהם הלכו לישון התקנתי את הקונסולה והתיישבתי לחדש ימיי כקדם. המכשול הראשון היה להתקין משחק. מתברר שהיום זה לא הולך עם דיסקים, קל וחומר פלופי דיסק. אבל אחרי שיטוט ארוך בחנות של סוני מצאתי משחק כדורגל (חינמי! לא השתגענו) וניגשתי לדבר עצמו. כלומר, ניסיתי. הדרך למשחק הייתה רצופה במסכים מייגעים שמשוויצים באפשרויות השונות שהמשחק מביא איתו. "הידעת? בעזרת ניצחונות ניתן לצבור מטבעות שמאפשרים לך לעצב חולצה ייחודית לקבוצה שלך!". נשמה, מה אני נראה לך, ארקדי גאיידימק? אני לא מנסה להשתלט על מדינה באמצעות ניהול קבוצת כדורגל. כולה גבר בן 39 שמנסה לשכוח שמחר שוב יום שישי.

אבל ניהא, בסוף איכשהו הגעתי למשחק עצמו. וכאן התסכול הגיע לשיאו. השלט של המשחק, מה שנקרא הגיימפאד, עמוס בכפתורים מושל היה קוקפיט של F-16. בזמנו היית משחק עם המקלדת, רץ עם החיצים, בועט עם D, מוסר עם S ושלום על ישראל. בשלט העתידי יש שני סטים של חיצים, ארבעה לחצנים עם צורות שונות פלוס ארבעה לחצנים עליונים. לכל אחד מטרה משלו, שלא לדבר על שילובים אפשריים שמאפשרים לך לעבור שחקן בוויטואוזיות תוך שאתה בוחר איזה עלבון אישי להטח לכיוונו.

ואני שואל, למה צריך לסבך הכול? אתם חושבים שנחום סטלמך התלבט שעה איזה מהלך הוא הולך לעשות בזמן ששעט לעבר השער הרוסי? איזה! הוא רץ, עצם עיניים, נגח וקיווה לטוב. אז ניסיתי ללמוד את הכפתורים אבל באיזשהו שלב פשוט לחצתי על כולם ביחד, כמו קין שמכה את הבל מכל הכיוונים בניסיון לנחש מאיפה הנשמה יוצאת. אבל שלא כמו קין, אני נחלתי כישלון וקבוצה עלומה מדרום אמריקה השפילה את ניוקאסל שלי 0-5.

ועוד לא דיברנו על זה שכשאחד השחקנים היריבים עשה עליי תאקל הייתי בטוח לרגע שחליתי בפרקינסון, אלא שאז גיליתי שהשלט המנוול גם רוטט בהתאם להתרחשויות במשחק.

בארבע לפנות בוקר אשתי התעוררה לשמע צווחת תסכול רק כדי למצוא את בעלה יושב שעה רביעית רצוף ומנסה לפצח את ההגנה הבלתי עבירה של ספורטינג קנוס סיטי - הקבוצה הכי חלשה שמצאתי במשחק.

ניסיתי להסביר לאשתי שעד שאני לא שם גול אני לא יכול ללכת לישון.

"אז פשוט תעביר את הרמה של המשחק לרמה הכי קלה וזהו", היא ייעצה לי.

"זה רעיון!" אמרתי לה, "תחזרי לישון, אני כבר מסיים". אבל בינינו, ברור שלא הורדתי את רמת המשחק לקלה ביותר. יש לי כבוד עצמי.

וכבר עשיתי את זה שעתיים מוקדם יותר. ●

כבר כמה וכמה חודשים שהיעקבינים הקטנים מפצירים בי שארכוש להם פלייסטיישן, מה שהגויים קוראים PS4. אני הצעתי להם במקום PS4 לרכוש להם MH3 - מנחת חינוך כרך ג'. אבל הילדים לא הביעו את אותה התלהבות, כנראה, למרבה האירוניה, בגלל בעיות בחינוך. וכאן עשיתי טעות של אבא טירון ואמרתי להם "תבקשו את זה לאפיקומן"

דתיים רבים מתהדרים בכך שהם לא גזלנו על הכסף השישה עשר. מצד שני אני חושד שם במנחות הם לא מ' יודע מה אוחזים אל מה עשינו כזה

אברך אחד הולך לפוע מקרטני בספירת העומר. שואל אותו: מה שלומך? עונה לו פוע: יסטרדי אול מיי טראבלס סימ סו פאר אלוואי

GAME OVER

פגם הייתי בבית כנסת שהחנן כיבד את הרב בספירת העומר אבל הרב כבר היה פסול אל הווא כיבד חזרה את החנן שם היה פסול, מפה לשם רק אני הייתי עדיין במשחק אל בירכתי את הברכה וספרתי את היום האל נכון

איכשהו שבועיים אחרי עשינו ריסוס בבית תפסנו עכבר באטבא. בדקה חריזה הצלתה שהוא לא ידע שריסוסו. אל לפני שחררנו אותו ביקשנו ממנו להפיץ אלכלו בקבוצות אלכלו יאקבי יעו ריסוס ובאמת אלכלו יע



אלעד וייב של התיישבות צעירה

פינוקים של עיר ותיקה

הקהילה הדתית הלאומית
בתנופה עצומה!

הרשמו להגרלת
דירה בהנחה
עד לתאריך 7.5.23



פרסומי ישראל

מרכזים
מסחריים



מגוון שירותים
עירוניים



סניפים של
עזרא ואריאל



פארקים
ומרחבים ירוקים



מוסדות חינוך
איכותיים



מעונות אמונה • גנים ובתי ספר ממ"ד • ישיבת תיכונית 'עתיד' ראשית חכמה • אולפנת נחלה דרכא • מוסדות מוריה

מחירים אטרקטיביים במיוחד!

ננסו לוייב ותתפנקו באלעד



דביר שרייבר
dvirbe7@gmail.com

ודיברת ב"ם

זה הזמן לעצור הכול ולתת לבינה המלאכותית לנהל פה את העסק. אני מציע להתחיל בדיונים על הרפורמה המשפטית בבית הנשיא

רגע לפני שהפיהוקים שלה בולעים אותך לנצח, זה הזמן לפנות אל הב"ם ולבקש המון משפטי מחץ שנורא מרשימים בחורות. בניגוד אליך הבינה המלאכותית לא נלחצת, אלא סורקת במהירות האור את כל המשפטים שאישה גבר אמר אי פעם לאיזושהי אישה, ומיד מציעה את האפשרויות הטובות ביותר עלי אדמות, למשל:

את באה לפה הרבה?

מכירה את המשפט של הרב עובדיה שגדליה משבאבניקים מצטט בדייטים?

נו, איך הרוגלך? עושים רוגע לך?

אה, את לא פנויה רגשית לקשר?...

תצחקו או לא, אני שמעתי על בחור אחד שאילף את הב"ם להיכנס לאפליקציית היכרויות ולנהל שם שיחות בשמו, ומכיוון שהב"ם משתפרת כל הזמן היא גרמה להמון בחורות לרצות להכיר אותה, זאת אומרת את הבחור ששלח אותה. ואז אחת מהן באמת קבעה איתו פגישה, גילתה שהב"ם הרבה יותר מוצלחת מהעב"ם שעומד מאחוריה, זרקת אותו לאנחות והתחתנה עם הב"ם לקול שירת ים'ם'ם.

ככה עושים דיקטטורה

אין ספק, הבינה המלאכותית היא לא רק העתיד, היא כבר ההווה, חבל ההצלה של האנושות כולה ובמיוחד של מדינת ישראל. כי כשאתה מסתכל על המדינה ועל 75 שנותיה, אתה צובט את עצמך ושואל איך יכול להיות שמדינה מפולגת כל כך, מאוימת כל כך, מבולגנת כל כך, הגיעה להישגים אדירים כל כך בזמן קצר כל כך. המסקנה הרציונלית, כמובן, היא שמדובר בנס. אבל מכיוון שאין סומכים על הנס, לא ברור איך המדינה היקרה שלנו מתכוונת להמשיך ב־75 השנים הבאות כשהיא לא יודעת לתכנן לטווח ארוך, כשמה שמתוכנן לא מבוצע ומה שמבוצע הפוך לגמרי ממה שתוכנן, אם תוכנן. קשה להבין איך נשרוד פה כשכולם רבים עם כולם, היועצים המשפטיים מציבים מניעות משפטיות כל הזמן וכל המערכות משתדלות באופן כללי להקטין ראש ככל הניתן.

אלא אם לוקחים בחשבון שאין סומכים על הנס, אבל כן סומכים על הב"ם. המדינה הרי יודעת, לדוגמה, שיש מחסור אדיר ברופאים בארץ, אבל היא לא מרחיבה את בתי הספר לרפואה כי ממילא בתוך כמה שנים הרופאים יחלפו על ידי בינה מלאכותית, אז למה להשקיע. היא גם יודעת ששוק הדיור מתפוצץ בגלל שהאוכלוסייה גדלה בקצב הרבה יותר מהיר מקצב הבנייה, אבל היא בונה על הבינה שכבר תעשה עם הבנייה משהו. או שיקרה נס. או שאנשים יפסיקו לגור בבתים ויעברו לגור במכוניות. שזה באמת מה שהולך לקרות בהתחשב בכך שכל המדינה היא פקק אחד גדול שרק הולך ומחמיר, וכולם כבר הרימו ידיים ורק מחכים שהב"ם תביא פתרונות קסם, או לפחות תמצא את מי להאשים.

הב"ם היא בסופו של דבר רובוט מבויס, לכן רק הב"ם יכולה לאחד את העם. רק היא מסוגלת להקשיב לפרצי השנאה שעפים פה בלי להתרגש, להתייחס ולהעלות את אילון באש. רק הב"ם מסוגלת לצייר תמונה יפה יותר מהמציאות, לדבר בלי אמוציות, להקשיב, לענות בנימוס, כל הדברים המוזרים האלה שאנחנו כבר מזמן שכחנו. בתור התחלה אני מציע להחליף את נציגי המפלגות בדיונים בבית הנשיא במחשבים עם בינה מלאכותית. שידברו המחשבים עם עצמם, יציבו גבולות, יציעו פשרות ויישמו אותן. אם כי אני חושש שגם אז הכול יתפוצץ בסוף, וכל ב"ם תאשים את הב"ם השנייה שהיא רוצה להשליט עלינו דיקטטורה. או שכל הבינות המלאכותיות יבינו שכוחנו באחדותנו, וכולן יחד ישעבדו את הבינה האנושית וישליטו על כולנו דיקטטורה. אמיתית, לא כמו שהפריבילגים האנושיים צועקים ברחובות שהם חוסמים פה.

אז הבינה המלאכותית כבר כאן, וזה באמת רק עניין של זמן עד שהיא לגמרי תשתלט עלינו. בהתחשב בביצועים של הבינה האנושית, אולי זה בעצם לא רעיון כל כך גרוע. ●



הבינה המלאכותית יכולה למצוא בשבילנו נושאי שיחה עם מתבגרים. אילוסטרציה

ה־AI (Artificial Intelligence) יודעת הכול, זוכרת הכול ויודעת לשלוף כל פרט בין אם צריך אותו ובין אם לא. כמו אישה. ומה שהכי מרשים הוא שהבינה המלאכותית לא רק יודעת הכול, היא גם משתכרת ולומדת כל הזמן, כמו בינה אנושית של כל אדם שהוא לא יאיר לפיד

מזל טוב מדינת ישראל, את בת 75 וזה אומר שמהיום (בעצם מאתמול, אבל מי סופר) את יכולה לנסוע חינם בכל אמצעי התחבורה הציבורית בארץ. אומנם האוטובוס כנראה לא יגיע, ואם יגיע יאחר ויהיה צפוף להחריד והנהג העצבני יעביר את הנוסעים חוויה מטלטלת שתשאיר אותם תלויים על בלימה בכל בלימה (במיוחד את אלה שעומדים), אבל אל דאגה - הבינה המלאכותית כבר כאן ובקרוב היא תפתור את כל בעיותינו, האישיות בכלל והכלליות בפרט.

למי שלא הספיק להתעדכן נספר בקצרה שהבינה המלאכותית, להלן ב"ם, היא התגשמות התחזיות הכי מטרופות של המדע הבדיוני, להלן מ"ב. ה־AI (Artificial intelligence) יודעת הכול, זוכרת הכול ויודעת לשלוף כל פרט בין אם צריך אותו ובין אם לא. כמו אישה. ומה שהכי מרשים הוא שהבינה המלאכותית לא רק יודעת הכול, היא גם משתפרת ולומדת כל הזמן, כמו בינה אנושית של כל אדם שהוא לא יאיר לפיד.

מה אפשר לעשות עם ב"ם? הכול. החל מלצייר כל תמונה שתצו, דרך בקשת כל המידע האפשרי על כל נושא שבעולם, ועד לתת לה לתכנן את מערך התחבורה הציבורית כדי שהמדינה האהובה שלנו תקבל תמורה ראויה בעד הכסף שהיא לא משלמת על הנסיעה, עכשיו כשהיא כבר אזורחית ותיקה. בעתיד הלא רחוק הב"ם לא רק תנהל את מערך האוטובוסים אלא תסיע אותם בעצמה, וגם תטיס מטוסים וטילים וחלליות ואת כל מי שינסה לעמוד בדרכה, אבל אז היא כבר תשתלט לגמרי על העולם וממילא תאסור על כולנו לצאת מהבית.

פתרון מושלם לדייטים

עד שזה יקרה, כדאי לנצל את הב"ם לצרכינו. למשל לבקש ממנה לכתוב בשבילנו הודעות, מכתבים וטורים לא מצחיקים לעיתון. או לספק לנו רעיונות מעניינים למתכונים, ספרים מומלצים או נושאים מקוריים לשיחה עם המתבגרים שלנו. הרי כל שיחה עם מתבגר מתנהלת בערך ככה:

"מה נשמע?"

"בסדר".

"איך היה היום?"

"בסדר".

"לאן אתה הולך?"

"בסדר".

"עם מי אתה נפגש? מתי אתה חוזר? לקחת מפתח?..."

כאן בדרך כלל המתבגר טורק את הדלת, מה שעלול במידה מסוימת ליצור תחושה של תקשורת לא לגמרי מאוזנת ובזמנים באוזניים מהדלת הנטרקת. לשם כך קיימת הבינה המלאכותית, שבאה לשרת אותנו בדיוק במקומות שבהם הבינה האנושית נכשלת. כל שצריך הוא לכתוב לה שאלה או בקשה מדויקת, לדוגמה: תני לנו שלושה נושאים מתאימים לשיחה עם מתבגר בלי שהוא יחטוף עלינו ג'ננה. הב"ם תחשוב כמה שניות, ומיד תציע שלושה נושאי שיחה רלוונטיים, כמו שביקשנו:

1. לדבר עם המתבגר על הרגשות האמביוולנטיים המציפים אותו ולשאול אותו איפה זה פוגש אותו.
 2. לשוחח איתו על ההורמונים המשתוללים בקרבו ולשאול אותו איפה זה פוגש אותו.
 3. לקנות דלת חדשה, רצוי עם טריקה שקטה.
- העצות של הב"ם יעילות בכל תחום, אפילו בדייטים. נניח שיצאת לדייט עם בחורה שממש מוצאת חן בעיניך, לכן אתה מפנק אותה עם פק"ל קפה ורוגלך מושקעים שנשארו מהסיום שהיה שלושם בבית הכנסת. אף על פי כן, מסיבה לא ברורה הדייט לא מתקדם והיא לא משתפת פעולה עם השאלות הקבועות שלך:
- מה את עושה עכשיו? (לומדת)
- מה החלום שלך? (לסיים את הדייט הזה כמה שיותר מהר)
- איך ייראה שולחן השבת שלך? (בלעדיך)



חדש!

אפליקציית הכושר לאומית FIT

שומרים על הבריאות
ועל הדרך מקבלים הטבות!



מורידים



מתאמנים



מקבלים
הטבות



Brilliant co.



סרקו להורדת האפליקציה
ולפרטים נוספים



להצטרפות ללאומית 507*

איתכם מכל מקום: 507* מהנייד | באפליקציה | באתר leumit.co.il

ללקוחות לאומית זהב מגיל 14 ומעלה | כפוף לתנאי הסכם השב"ן

הילדה הכי מה בגן?

גם מי שלא מכירים את יצירותיהם של יהונתן גפן ומאיר שלו, שהלכו לעולמם לאחרונה, נושאים איתם תרבות אחרת וחשובה לא פחות. הגיע הזמן לעשות סדר בקנון התרבותי היהודי-ישראלי

ראשם עיתונאים וגולשים מן המניין שהעזו וכתבו ברשתות שהם לא גדלו על גפן ולא מכירים את שיריו ואת מחזותיו. הם טענו בלהט שהם לא פחות תרבותיים, אבל זה כבר עורר ויכוח. אחת הגולשות תהתה איך יכול להיות שיש אנשים מן הציונות הדתית שלא מכירים את הכבש השישה עשר. עד לגילוי הזה היא חשבה שמדובר בציבור תרבותי. ואני תהיתי מה קרה לרבותניות שעליה מדברים כל הזמן, על קבלת האחר עם יצירותיו ועולמו. האם יש כאן מקום רק לתרבות אחת?

האמירות האלה החזירו אותי לשני ראיונות. אחד שהתקיים לפני שמונה שנים עם מי שהייתה אז שרת התרבות מירי רגב, שספגה עלבונות ללא הפסקה מיוצרי התרבות בישראל. רגב אמרה בריאיון ההוא "מעולם לא קראתי צ'כוב, לא הלכתי כמעט להצגות בילדותי. האזנתי לג'ו עמר ולשירים ספרדיים, ואני לא פחות תרבותית מכל צרכני התרבות המערבית. אתם לא תכתיבו לי מה נכון ומה לא נכון". גם על זה רגב חטפה קיתונות של בוז.

הריאיון השני הוא של רוני קובן עם אהרן ברק בתוכניתו 'פגישת'. ברק, נשיא בית המשפט העליון במשך שנים רבות ואבי המהפכה השיפוטית, אמר לקובן: "אני לא מכיר מספיק את המקורות היהודיים, אני מצר על כך. אני הייתי בעד שילמדו יותר יהדות". "את המשפט העברי אתה מכיר?" שאל קובן. "מעט מאוד". "גמרא?" התחנן קובן למצוא בדל ידע יהודי, "מעט, מעט ואני מצר על כך". מחוסר הידע הזה הרבה פחות אנשים התעלפו. ברק הוא גאון, בקי בשיטות משפט של מדינות אחרות ובמשפט משווה. אבל את תרבותו שלו הוא לא זכה ללמוד, או לא טרח להתאמץ על זה, מסיבות השמורות עימו.

העולם שלנו מלא וגדוש בעשייה תרבותית. בספרים ובשירים ובפזמונים, בציורים ובהצגות וביצירות מחול. מי שבקי בהם וחווה אותם מקבל השראה, עולמו עשיר יותר והכנפיים היצירתיות שלו רחבות יותר. אבל האם אנחנו מפנים מקום רק לתרבות שהעולם המערבי מחשיב כגבוהה? ליצירות ספורות שנחשבות ליצירות יסוד, כמו שייקספיר וצ'כוב או בישראל גרוסמן וא"ב יהושע, או שאנחנו מספיק פתוחים להבין שיש שלל מגזרים עם הרבה מאוד פתגמים, סיפורים, שירים ופזמונים וכל אחד מהם מביא איתו מטען תרבותי עשיר? הסופרת מאיה ערד כתבה ב'קנאת סופרות' שהנשים ננעלו מחוץ לקנון הספרותי הישראלי כי הוא נסגר ויש בו רק סופרים גברים. אבל הוא נסגר גם בפני הסופרים הדתיים כמו הרב חיים סבתו ואמונה אלון, וגם בפני יצירות מעדות אחרות וגוונים אחרים בחברה הישראלית. האם עם ישראל כולו חייב לקרוא יצירות מסוימות, שהוא לא תמיד מתחבר לעולמן של הדמויות שכתבו אותן, כדי להיחשב בן תרבות?

יודעים מה, אולי כן. אולי יש איזה קנון, בסיס שכדאי שכל עם ישראל יעבור דרכו בדרך ליצירה: התנ"ך (שמאיר שלו היה בקי בו), אגדות חז"ל, המשנה והגמרא. לי זו נראית תרבות הרבה יותר בסיסית ואוטנטית, כזאת שמתכתבת עם הערכים והקונפליקטים וההיסטוריה של העם באופן העמוק ביותר. אולי הספרים האלה, שנכתבו לפני הרבה מאוד שנים, אינם שייכים למגזר אחד אלא לכל העם היהודי. הלוואי שהמילייה התרבותי בישראל היה מכיר באוצר שמונה ממש מתחת לגשר. ●



אחת הגולשות תהתה איך יכול להיות שיש אנשים מן הציונות הדתית שלא מכירים את הכבש השישה עשר. עד לגילוי הזה היא חשבה שמדובר בציבור תרבותי. ואני תהיתי מה קרה לרבותניות שעליה מדברים כל הזמן, על קבלת האחר עם יצירותיו ועולמו. האם יש כאן מקום רק לתרבות אחת?

כבר בכיתה א' ידעתי איך שיר נולד. הקשבתי היטב לרדיו טייפ בסלון, שממנו בקע קולו של גידי גוב שרימספר שהשיר הוא ממש כמו תינוק, מתחיל מבפנים, מתגלגל החוצה וכולם שמחים בו והשיר הזה, הנחמד, תופס לו עצמאות והולך לבד. ככה למדתי שיצירת שיר היא דבר משמח ומלהיב, דמיינתי אותו כמו צחוק. על כאבי היצירה למדתי הרבה יותר מאוחר.

'איך שיר נולד' הייתה ההיכרות הראשונה שלי עם מילותיו של יהונתן גפן. שנים אחר כך, כשנסעתי מדי יום מרעננה לתל אביב ובחזרה כתלמידת האולפנית בתל אביב, הרגשתי בחוש את השיר "בסוף רמות גן יש מקום מיוחד, שם אפשר לעמוד ולהריח שוקולד". בכל פעם שהייתי יורדת בצומת עלית כדי להחליף אוטובוס הייתי לוקחת אוויר מלוא הנחיריים, מתפעלת מהדיקו בתיאור, מדקלמת את השיר ומייחלת שמישהו ייצא מהמפעל ויחליט לחלק לכל הממתנים בתחנה שורה של קוביות שוקולד, למרות שזה סתם יום של חול.

מפעל השוקולד כבר לא נמצא ברמת גן, אבל שיריו של גפן המשיכו ללוות גם את ילדיי. "יש רעם חזק חזק שלא נעים לשמוע, בעיקר אם אתה לבד" תמיד נשלף בימים של סערות חורפיות עם רעמים מאיימים, ו"הילדה הכי יפה בגן" צץ ועלה כשהקשרים בשיער הפכו מרגיזים מדי והקשו על הסירוק בבוקר. והיו עוד, גם שירי ילדות וגם שירים ישראליים, חלקם אפילו לא ידעתי שהם פרי עטו המוכשר של גפן. את הפובליציסטיקה שלו ניסיתי לקרוא והרמתי ידיים.

גפן הלך לעולמו כמה ימים אחרי מאיר שלו. גם ספריו של שלו הוקראו דרך קבע בביתנו. הוא הפך את היצור הדוחה שמעז להתיישב לילדים על הראש לאנושי באמצעות "הכינה נחמה". הוא היה האיש מאחורי 'אבא עושה בושות' המרגש והמזחיק, וגם 'זניל על המצח ותות על האף', שבו מככב סבא לא כל כך אמיץ אבל משעשע. את אבא שלי, סב ילדיי, הספר קצת הפליא, אבל את הנכדים הוא גלגל מצחוק. לספרים שכתב למבוגרים פחות התחברתי, אולי בחרתי את הלא נכונים. בקרוב אנסה שוב לגשת אליהם כי בכל זאת, קאלט. בואו נדבר רגע על שני היוצרים הגדולים האלה ועל התואר קאלט או קנון.

תרבות נטולת צ'כוב

רצף הפטירות של גפן ושלו, שניהם בני נהלל, אחד נולד חודשיים לפני המדינה והשני חודשיים אחריה, הותיר אנשים רבים חסרי מילים. שניהם היו מוכשרים מאוד, שניהם היו שמאלנים מאוד, שניהם לא אהבו בכלל את הציונות הדתית, למרות שציוניים דתיים רבים אהבו את יצירותיהם, ושניהם סימלו את הישראליות הקלאסית, את הצבריות. בעצם תלוי את מי שואלים.

אחרי התרפקות מובנת מאליה ושיח על התרומה שלהם ושינוי מקצה לקצה של לוח השידורים ב'כאן' לכבודו של גפן, נשארו החשבונות הפוליטיים. תחילה תקפו את ראש הממשלה על שהוא מתעכב עם ציוץ הספד לשלו. אחר כך נתפס שר התרבות, מייקי זוהר, כשהוא לא ידע להזכיר שיר של גפן בשלוף. הוא חטף אש. איך יכול להיות שהוא לא מכיר, האם הוא בן תרבות? ואיך הוא בכלל יכול להיות שר התרבות? אבל אחר כך התחיל להתנהל דיון. לאט לאט הרימו את

מסלולי הלימוד לתואר ראשון

הפקולטה לכלכלה
B.A. בכלכלה וחשבונאות
B.A. בכלכלה וניהול
B.A. בכלכלה ושוק ההון
B.A. בכלכלה ולוגיסטיקה

הפקולטה לעבודה סוציאלית
B.S.W. בעבודה סוציאלית
B.S.W. תוכנית להסבת אקדמאים

ביה"ס למדעי הבריאות
B.A. בבריאות הציבור
B.Sc. במדעי התזונה
B.S.N. בסייעוד
B.S.N. בסייעוד - תוכנית להסבת אקדמאים
B.S.N. בסייעוד - לאחים ואחיות מוסמכים

מדעי החברה
B.A. בקרימינולוגיה
B.A. בפסיכולוגיה
B.A. בפוליטיקה וממשל
B.A. בלימודי תירות

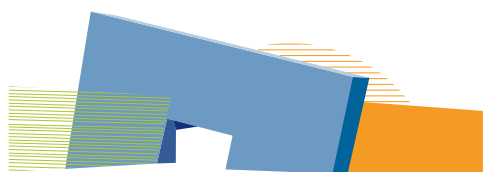
מדעים מדויקים
B.Sc. במדעי המחשב

B.A. בלימודים רב-תחומיים
במדעי החברה במסלולים:
מינהל עסקים
משאבי אנוש
חינוך

מדעי הרוח
B.A. בלימודי ארץ ישראל

מסלולי הלימוד לתואר שני

M.S.W. בעבודה סוציאלית
M.A. בכלכלה יישומית
M.A. בקרימינולוגיה
M.A. עם תזה בקרימינולוגיה קלינית
M.A. עם תזה בפסיכולוגיה רפואית**
M.Sc. במדעי המחשב**
**הענקת התואר מותנית באישור המועצה להשכלה גבוהה



המכללה האקדמית אשקלון
Ashkelon Academic College

www.aac.ac.il

האקדמית אשקלון

כל הטוב עוד לפניך



50%
הנחה בדמי
הרישום

אנחנו באקדמית אשקלון פותחים בפניך עתיד חדש.
מגוון מסלולים לתואר ראשון ושני ברמה אקדמית גבוהה
ובאווירה חברתית מעולה
זה הזמן לעשות צעד חכם לעתיד מבטיח!

יום פתוח | **12.5.23** | **כ"א באייר**
9:00-12:00

שנה ראשונה חינם* | שכר לימוד אוניברסיטאי
*לחיללים משוחררים ומסיימי שירות לאומי-אזרחי על פי חוק



יחס אישי



ליווי מקצועי



מרכז לפיתוח קריירה



רמה אקדמית גבוהה

***9925**

כעדר בלי רועה



איור: עדי דוד

מאחורי הקלעים.

גם בסוגי מחלות שונים יש סיגנלים מתוזמנים היטב שמוססים את הפעילות של תאים סוררים. מחקר של חוקרים מהמכון הטכנולוגי בשווייץ מצא כי השעון הביולוגי עשוי להשפיע על אבחון סרטן ועל הצלחת הטיפול בו. מתברר שתאי סרטן מייצרים חלבונים בזמנים שונים של היום, וידיעה מתי חלבונים אלה נמצאים בריכוז הגבוה ביותר שלהם יכולה לעזור באבחון הסרטן ובטיפול בו.

המחקר מראה כי סרטן השד נוטה לשלוח גרורות בזמן השינה בלילה, בעוד שסרטן הערמונית ומיאלומה נפוצה נוטים לשלוח גרורות במהלך היום. התייחסות לשעון הביולוגי יכולה להגביר את יעילות טיפולי הכימותרפיה והאימונותרפיה, וכך נולד המושג כרונותרפיה - תהליך המתאם את הטיפול עם השעון הביולוגי של הגוף. החוקרים מסבירים כי השעה שבה ניתן הטיפול בסרטן עשויה להשפיע על מידת הצלחתו. חולי מלנומה שקיבלו תרופות אימונותרפיות לפני השעה ארבע אחר הצהריים היו בעלי סיכויי הישרדות כמעט פי שניים יותר ממטופלים שקיבלו את הטיפול בהמשך היום. גם פלא.

חיבור של בודדים ליחידה אורגנית אחת עשוי לקרות גם בתוך המשפחה, כשכל אחד לוקח על עצמו תפקיד שמשלים את חברו באופן לא מודע. למשל, בתכונות אופי - אחד יהיה הבן החכם ומולו אחיו ייהפך בלא משים לבן הרשע או לבן שאינו יודע לשאול. ראינו אצל התאומות שלנו שהיו תקופות שבהן תאומה אחת הייתה "הילדה הטובה" ואז אחותה נהייתה שובבה יותר, והן התחלפו בתדירות של כל כמה חודשים, ממש כמו במשחק בנדנדה. גם בעבודות הבית אני לפעמים נפעמת מעבודת הצוות שמתרקמת מעצמה בין הילדים. זה דואג לסלט וההוא מכין מרק והשלישי על המתקנים - וכל זה בלי התערבות שלנו ההורים, והכול בנועם ובתיאום מופלא.

כשהעדר נהיה מסוכן. לעיתים בני אדם הופכים מיחיד לקבוצה, אבל במקום עבודת צוות מסודרת ומפרה מופיעה תופעת העדר. הקבוצה אינה פועלת למען האינטרס של היחיד אלא לפי אג'נדת על שמחברת את כולם, ברצונם ושל אלא ברצונם, באופן רציונלי או לא. ואז קבוצה נורמלית הופכת לאורגניזם המורכב מהמון פרטים שמציגים דמות אחת לגמרי מהצפוי, כאשר במקרים רבים אין הלימה בין העובדות שעליהן נאבך האורגניזם הזה ובין דרכו ודעותיו.

כאשר המפגינים צרו לפני שבועות ספורים על המספרה שגברת נתניהו הייתה בה, היו מהם שגיחכו על ההערכה של השוטרים שהגנו עליה שהיא נתונה בסכנת חיים. לטענתם הרי מדובר באנשים מיושבים, מישו היה פוגע בה פיזית? התשובה הייתה חיובית. כאשר המון מתחיל להתפרע, כל אחד מפרטיו כבר אינו מי שהוא היה, ואנשי המקצוע בתחום קבעו בפירוש שהייתה כאן סכנה מוחשית. כך זה עובד, לטוב ולרע. בלהט האירועים האנשים הופכים לעדר של חגבים בודדים שהופכים ללהקת ארבה, אורגניזם ענקי שמשנה את פניו ועלול לכלות כל חלקה טובה.

מי רוצה להיות נחיל? אני לא. אני שמחה בתורה המתוקה שהנחילו לנו אבותינו, שמאדירה את השיתופיות ואת ערכו של הפרט בתוך החברה, ורוקמת קשרים חברתיים מפרים בין האדם לסביבתו בתפילות, בחגים ובמצוות. אשרינו. ●

סודה של תרמית הפירמידה. כל הארץ הפגנות הפגנות, ולפעמים דומה כי לפנינו עדרים עדרים אנושיים. בעבודתו על הזיות פופולריות וטירוף ההמונים התייחס העיתונאי הסקוטי צ'ארלס מקאי להתנהגות העדר. גם ארתור ססיל פיגו, שהיה כלכלן אנגלי, הסביר תנועות גדולות בשוק באמצעות דינמיקה חברתית של עדר. פיגו טען שיחידים שיודעים לנתח מצבים כשהם לבד מאבדים את הביקורתיות כאשר קיימות הסכמה חברתית רחבה. תרמית פירמידה היא הונאה כלכלית שמהווה דוגמה לעיקרון זה: התרמית מצליחה מאחר שבמשך תקופה ארוכה נדמה כי ההצטרפות משתלמת. זאת אינטליגנציה הומנית שמדמה את תופעת הנחיל.

ישנם מינים של בעלי חיים שמתנהלים בצורה קולקטיבית, כמו נמלים, דבורים, להקות ציפורים ולהקות דגים. נחילי ארבה הם פלא טבע מרשים בעיניי, המצוי בערבות ובמדבריות מרכז אפריקה ואוסטרליה. במצבי לחות וצפיפות מסוימים מתחיל ריבוי עצום של החגבים הללו, שגם הופכים את עורם, כפשוטו, ובשלב הנשל שבו הם הופכים מזוחל לארבה מבוגר כל צורת גופם משתנה. הם מגדלים כנפיים, מטילים כמויות עצומות של ביצים והופכים לבעלי חיים סופר-חברתיים וסופר-קהילתיים. הם מתנהלים כאורגניזם אחד ענקי המורכב מיצורים קטנים. איך זה קורה?

מתברר ששילוב של לחות וחיכוך הדדי גורם לחגבים להפריש מגופם סרוטונין, חומר שהוא מרכיב במערכת העצבים גם אצל בני אדם. הסרוטונין אצל האדם הוא בעל השפעה מכרעת על תחושות ורגשות, הנאה וכאב, דיכאון ושמחה, הרגשת שובע וטיב השינה. חלק ניכר מהתרופות המטפלות בדיכאון עובד במנגנון של השהיית הסרוטונין בקולטנים שבתאים. בקיצור, זהו הורמון שמחבר ומשמש את הבריות. אצל סוגי החגבים הללו הסרוטונין משפיע בחדות על צורת התפתחות הגוף ועל התודעה שלהם - מחגבים שחיים באורח חיים בודד או משפחתי ורגוע הם הופכים ללהקת ענק פעילה, שוקקת ונמרצת ואפילו אלימה ואכזרית. הביחד הזה לא עושה טוב לא להם עצמם וגם לא למקומות שעליהם הם נופלים. כל החגבים בלהקות הענקיות הללו מתים בסוף דרכם, כי בשלב מסוים כוחם תש והתזונה שלהם כבר לא מספיקה לגופם המתעבה והולך. כל המיליונים הללו נעלמים בתוך תקופה קצרה ואובדים מן העולם ולא נשאר מהם שריד. ומה קורה עם הדור הבא של החגבים? הוא ייוולד מהחגבים הפשוטים שלא יצאו למסע ונשארו בארצות המוצא.

רפואתו של השעון הביולוגי. המצב שבו אוסף פרטים פועל כמו מכונה משומנת קיים בטבע גם אצל הדבורים. כל דבורה בכורת (גם הדבורה התרבותית וגם זני דבורים וצרעות בטבע) כביכול למדה ויודעת את תפקידה, ובמקביל פועלת בשיתוף פעולה מושלם ובאחוזה עם אלפי חברותיה. איך נבחרת המלכה, למשל? מופלא מעניינו. וכך גם בעולם הצומח לא נדע מה גורם לכל ענף בעץ לצמוח בכיוון אחר. אחד פורץ ימינה, אחד שמאלה, אחד יתפתח הצידה, כך שבסופו של דבר העץ מלא ענפים סביב סביב. הרי לכאורה למה שהענף לא יגדל בכיוון שונה, נגד התכנון? מי הוא זה שפוקד על כל ענף לגדול בנתיב הראוי לו והמתאים לגידול העץ כולו? יש איזושהי כוח עליון שאחראי לכל הדברים הללו. לריבונו של עולם יש כנראה שליחים שעושים את העבודה אך הם אינם נראים ואינם מורגשים ונמצאים לגמרי

דוּתֵן?
YES!

קֶדֶם?
YES!

טל מנשה?
YES!

נגוהות?
YES!

נריה?
YES!

כפר אלדד?
YES!



בית פרטי 4 חד'י

החל מ- 1,930,000 ₪



דירת גן 4 חד'י

החל מ- 1,760,000 ₪



דירת 4 חד'י

החל מ- 1,490,000 ₪



דירת 4 חד'י

החל מ- 2,000,000 ₪



דירות ודו משפחתי

החל מ- 1,810,000 ₪



בית פרטי דו משפחתי

החל מ- 2,060,000 ₪

חולמים על הקמת בית לאומי בישראלי?

בקרוב תוכלו לחגוג עצמאות בבית לתפארת
באחד הפרויקטים של הרי זהב

"אני פוחד משנאת חינוך ואני חושש מזה שנהיה בסוף שבטים במדינת ישראל".
קהלני ברמת הגולן

עדיין המלחמה האחרונה

חייו של אביגדור קהלני למודי קרבות: מפציעה קשה בששת הימים דרך קרב הגבורה בעמק הבכא ביום הכיפורים ועד למלחמה האישית על טיהור שמו מול הפרקליטות והייעוץ המשפטי שבחרו להתנכל לו. אבל גם לקראת סוף העשור השמיני של חייו הוא ממשיך להיאבק למען חוסנה וביטחונה של ישראל באמצעות העברת הלכיד לבני הנוער והתנגדות נחרצת לקריאה לסרבנות

// עפרה לקס

צילום: דוד כהן, פלאש 90



הריאיון עם אביגדור קהלני נקבע עוד לפני פסח. לא היה קל למצוא זמן שבו הוא פנוי לשבת לשיחה נינוחה. לוח הזמנים שלו צפוף ורצוף הרצאות, סיורי שטח בג'יפים עם נכי צה"ל ושיחות לבני נוער. בסוף הצלחנו לסמן משבצת ביומן, אבל אז הגיעה ההודעה המשמחת שהוא ישיא משואה ביום העצמאות. הקלפים נטרפו מחדש, וכך מצאנו את עצמנו נפגשים בביתו בסוף יום גדוש, כשרעייתו דליה נרגשת מהזכות שנפלה בחלקו, אבל גם חרדה לשלומה ולבריאותו של בעלה בן ה-78. אחרי ריאיון טלפוני מחו"ל וארוחת ערב קלה נכנסנו לחדרו גדוש התמונות, האותות, הקריקטורות, הספרים ודגמי הטנקים. כן, בדיוק כמו שהייתם מנחשים שחדר העבודה של תא"ל במילואים השר לשעבר אביגדור קהלני ייראה.

למה מירי מתקשרת?

לפני כשבועיים הבהב שמה של יושבת ראש הוועדה לסמלים וטקסים, השרה מירי רגב, על צג הטלפון של קהלני. הוא התפלל. "אני מכיר אותה, הייתי המפקד שלה לפני 35 שנה, כשהיא הייתה סגן צעירה", הוא מחייך. "היא שואלת מה נשמע ואני תוהה מה מטרת הטלפון, האם קוראים לי לחזור לליכוד? הרי כולם יודעים שאני לא נכנס לפוליטיקה. ואז היא סיפרה לי על ההחלטה והקריאה את החלטת הוועדה. זה היה מאוד מחמיא. הופתעתי. לא ידעתי על הכוונה ולא היו לי שום ציפיות. אף פעם לא קיבלתי שום דבר על מגש של כסף, חוץ מאת המדינה".

ביום שבו אנחנו מדברים עלה לרשת שירו של קהלני 'מה ירוק העמק' בביצוע משותף של יהורם גאון ושליו. בשיר משולבים קטעי קשר ותמונות ממלחמת יום כיפור. אחד המשפטים בשיר הוא "יום חדש שבא ואיתו קרני זריחה, ואין איש יודע אם יגיע לשקיעה".

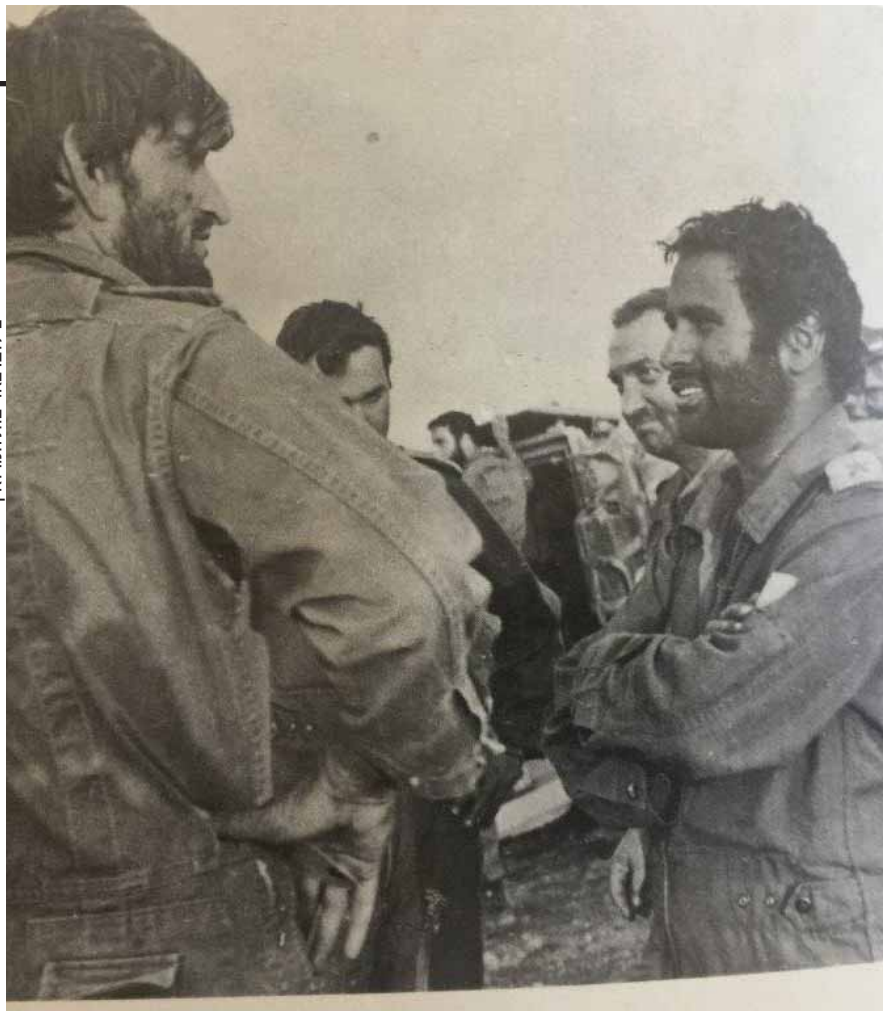
ראיתי את הקליפ, והרגשתי שאתה נושא איתך את החברים והפקודים ההרוגים שלך.

"כן", הוא משיב בלי היסוס. "הגדוד היחיד בעולם שבו המשפחות השכולות אומרות 'אנחנו מאושרות' הוא 77 (הגדוד שעליו פיקד, ע"ל), כי בכל יום זיכרון הן מקבלות זר פרחים ובקבוק יין, ופעמיים בשנה אנחנו נפגשים בעמק הבכא ויש אנדרטה שהיא לתפארת עם ישראל. זה לא קיים בשום מקום". קהלני עצמו שכל את אחיו עמנואל במלחמת יום כיפור ואשתו שכלה את אחיה אילן שמעיה. אחיה הבכור, שמעון, נהרג במלחמת השחרור, בדיוק 24 שנים קודם לכן.

התנהלות כך מפני שאתה יודע מהחוויה האישית שלך מהו שכול? "יש בזה משהו. בששת הימים לא ידעתי מה זה להיכנס למשפחה שכולה ולדבר איתה. כשבאתי למשפחות אחרי יום כיפור, הגעתי עם הזקן על אח שלי, וזה נתן לי איזושהי לגיטימציה גם להתבדח איתם. הסתכלתי להם בעיניים ויכולתי לספר להם שהבן שלהם נפל בעמדה. יכולתי לתת להם הרגשה של גאווה שהבן שלהם נפל למען עם ישראל". ייתכן שקהלני מלווה את המשפחות באופן הדוק כל כך משום שאיש לא ליווה את המשפחה שלו. "אני לא ראיתי מישהו מהיחידות של אחי מגיע להורים שלי ומספר עליו". אחיו, יש לציין, קיבל את עיטור המופת על תפקודו בקרב. זה לא עזר. "פגשתי את התותחן שהיה בטנק שלו רק אחרי 25 שנה באיזה טקס. ואז הוא סיפר לי בפעם הראשונה שלילה קודם הם ישבו יחד, ואחי שהתחתן עשרה ימים לפני המלחמה אמר לו 'אני מרגיש שאני הולך למות'. שאלתי אותו: איפה היית קודם? למה לא באת להורים? אני מניח שהוא פחד. אבל כל מה שבני המשפחה רוצים וגם ההם למעלה שנהרגו מבקשים זה שיזכרו אותם, שלא ישכחו. בגלל זה כל מפעלי ההנצחה. זה מחזק את המשפחות".

קהלני לא ישן טוב בלילות. זה לא בגלל הגיל או העומס, אלא בגלל המצב במדינה והדאגה לעתידה. כשרק החלו להישמע האיורים בסרבות במחאה הנוכחית, הוא התייצב בכל אמצעי התקשורת ותקף את האמירות שעודדו את הצעד. היום, כמעט חודשיים אחר כך, ולאחר שדיוני החקיקה עברו מהכנסת לבית הנשיא, הוא מביט על הדברים בפרספקטיבה קצת אחרת.

כל האמירות האלה לדעתי היו נשק שנועד ללחוץ על



צילום: באדיבות המרואין

"הניצחון היה גדול, אבל המשקעים של המלחמה הם טראומה שהבנו מאוחר יותר". קהלני במלחמת יום הכיפורים

זכאים, אמרו: תכתוב לנו". ארבל, יש לציין, ביקשה לערער גם על הזיכוי השני של קהלני, אך לזה רובינשטיין כבר לא הסכים.

"מלחמות זה דבר נורא קשה, נהרגים לך אנשים אבל אתה מסתכל לאחור, רואה את האורות ומבין שאנשים מאחוריך מתפללים שתצליח. פה זה משהו אחר, בכתב האישום כתוב 'מדינת ישראל נגד אביגדור קהלני'. את מבינה? מדינת ישראל שאני נשכתי על הגדר והייתי מוכן לעשות הכול בשבילה ואיבדתי את אחי וחברים. תשנו את הכותרת. זו לא המדינה, אלה אנשים רעים שרוצים להתפרסם או לבנות תיק או שהם חושבים שכל שר הוא עברייני". קהלני עדיין נסער כשהוא מדבר על המשפט ההוא.

"אצלי כל המערכות התמוטטו. מזל שאני אדם חזק, אדם רגיל לא יכול לעבור מה שאני עברתי בלי לסיים מתחת ללוח שיש. את לא מתארת לעצמך איזה שבר עמוק, אני לא הסתתרתי, יצאתי לרחוב והייתה לי חבורה של חברים שליוו אותי, וכולם צעקו 'מאמינים לך'. הייתי בטוח שיתפסו אותי באדום-לבן רק בשביל להרשיע אותי". למה זה קרה? לקהלני יש השערות. הוא ערך שניויים במשטרה ולכן היה לבכירים שם אינטרס לתפור לו תיק, והפרקליטות? ובכן, היא מתגאה בתפיסת אנשים חזקים ובהרשעתם.

למרות כל מה שעבר, קהלני המשיך לעבוד למען העם והמדינה. "אני לא מאלה שקמים בבוקר ואומרים אכלו לי שתן לי. אני קם ועושה מעשה. כתבתי שישה ספרים", אחד מהם הוא 'כוכב האמת' על התביעה והזיכוי, 'כתבתי 20 שירים שהולחנו, אני כמעט כל יום מרצה. אני לא נותן לעצמי לשבת לרגע".

אתה מודאג ממה שיהיה פה?

"כן. אני פוחד שאיזה בן אדם ייקח את אבא שלו שעובר התקף לב לבית החולים ומישהו יחסום לו את הדרך, כי הוא מפגין. ואז אותו אדם ייצא ויכה או יפתח באש. אומרים לי שזה המחיר של המהפכה, חסימת כבישים. אין דבר כזה המחיר של המהפכה. אני בעד שיפגינו, זה בסדר גמור, אבל לא לפגוע בציבור כולו. זה יכול להתדרדר ברגע. גם מלחמת העולם הראשונה התחילה בכדור אחד".

בנוגע לרפורמה המשפטית הוא לא מוכן לפתוח את הנושא. הוא רק מסכים לומר שיש לעשות תיקונים במערכת המשפט, במיוחד סביב נושא פיצול התפקידים של היועץ המשפטי לממשלה. הוא אומר את זה מעומק ליבו, אחרי שחטף מהמערכת מהלומה קשה וכואבת.

לפני 23 שנים הואשם קהלני בשיבוש הליכי משפט, הפרת אמונים וגילוי בהפרת חובה בקשר למשפטו של איל ההון עופר נמרודי. "אליקים רובינשטיין היה היועץ המשפטי לממשלה. הוא היה צריך להגן עליי. בייקשתי ממנו חמש דקות לשבת ולדבר איתו ולומר לו שלא ידעתי שום דבר. הוא לא הסכים. שנתיים וחצי לקחו מהחיים שלי. האזינו לי בבית במשך שלושה חודשים כאילו אני סוחר סמים. איך ידו של השופט שחתם על צו ההאזנה לא רעדה, איך? אני אמרתי לאליקים 'אתה צריך להגן עליי', והוא לא הסכים כי הפרקליטות החזיקה אותו בגרון. אני בדרך כלל לא תוקף, אבל אותו אני כן תוקף. הוא עומד עכשיו מעל כל במה ומדבר נגד הרפורמה. אבל הוא לא הסכים לקבל אותי! אם היה יועץ משפטי אחד שעוסק בתביעה ואחר היה עוסק ביעוץ ולא תלוי בפרקליטות, הכול היה נראה אחרת. זה דבר שאפשר לשנות. אגב, לזה מסכימים גם לפיד וגם גנץ וגם סער, שניסה להוביל את זה". המשפט של קהלני ארך שנתיים וחצי. במהלכן הוא זוכה פעם אחת, ולאחר שהפרקליטות ערערה זוכה בשנית.

האמנת שזה ייגמר בטוב?

"הרגשתי שתפירו לי תיק, ידעתי שלא עשיתי שום דבר ושאני אדם שומר חוק. ברגע שהבנתי שהאזינו לילדים שלי ולמשפחה שלי הייתי בשוק, כי אני הייתי השר לביטחון הפנים, אני הייתי זה שמימן את ההאזנות. המצב המשפטי היה שאפילו לא הייתי צריך להשיב לטענות. השופט אמר: לא היה שום דבר! ואז הביאו את סגנית פרקליטת המדינה דאז, עדנה ארבל. היא עמדה שם, אשתי הייתה על סף התקף לב, לחברים שלי עלה הסוכר לגבהים. וכדי לערער למחוז הם דיברו עליי כאילו אני בן לאדן. תגידו, אתם מקשיבים למילים שלכם? אני ילד של המדינה. אתם רוצים לערער - תערערו, אבל להגיד עליי דברים כאלה? כשהגיע עורך הדין שלי כדי להסביר למה בכל אופן יצאנו

"הסרבנות הייתה כלי כדי לאיים על הממשלה, כלי שלא

מתקבל על הדעת בשום אופן. אני אמרתי להם: סליחה, ביום כיפור הסכמנו עם הממשלה? היא הרי פישלה בכך שלא גייסה מילואים. אני נלחמתי כדי שאתם תיוולדו פה במדינה. אתם נולדתם, ועכשיו אתם צריכים להמשיך ולשמור עליי. אני אומר לכם 'אל תשליכני לעת זקנה'. אתם מתכוונים להפקיר אותי בגלל שאתם לא מסכימים עם הממשלה? תקימו מפלגה, גם אני הקמתי מפלגה".
הטענה של הסרבנים היא שהם משתמשים בכל הכלים שעומדים לרשותם כי תהיה דיקטטורה והבחירות יבוטלו.
"לפי דעתי לא תהיה דיקטטורה, הרבה לא מבינים את החוקים ואני כן מבין אותם". אגב, הוא לא חוסך ביקורת גם מהממשלה. "היא טעתה במהירות שבה עשתה את הדברים. היא התנהלה כמו פיל בחנות חרסינה, כמו מתוך התקפת אמוק. לא עושים דבר כזה. והתווספו לזה עוד דברים, חוק הגיוס, חוק המתנות, חוק הנבצרות, וזה הוסיף עוד נדבך ועוד נדבך".

הזה ללכת ולהביא טנק, אתם רוצים להסתער על הכנסת? הגענו לטירוף מערכות? נכנסתי בהם והטנק הוחזר מיד. אחר כך עשו טנק מעץ".

אבל עצם זה שאנשי המחאה הכניסו את צה"ל לתוך המחאה, זה מרסק את צה"ל.

"הם לא יעשו את זה יותר, כי המתקפה עליהם ביישה אותם. בעיניי המהלך הזה של עירוב צה"ל פנימה - נכשל". בעיניו של קהלני גם ראשי הצבא לא מקבלים ציון כל כך גבוה בטיפול בתופעה, אבל המבט שלו חומל. "צה"ל צריך לחשוב על זה ולהפיק לקחים. הפרשנות שלי היא שהם הרגישו שהכול נפיץ. שהם ניסו ללכת בשדה מוקשים בלי לעלות על מוקש ובלי לגרום למשהו להתפוצץ. בימים רגילים זה לא היה קורה. אם אני מבין נכון את המפה, יש הפקת לקחים בתוך צה"ל".

"איך היד של השופט לא רעדה?"

כשאני מבקשת לשמוע מקהלני את עמדתו

הממשלה. בסופו של דבר אלה אנשים שלא יכולים להרשות לעצמם בשעת מלחמה לוותר על הבית. אדם שלא יתייצב כדי להגן על המדינה לא יסלח לעצמו והחברים שלו לא יסלחו לו, גם לא המדינה".

אז אלה היו איומי סרק?

"אני חושב שזה היה כלי כדי לאיים על הממשלה, כלי שלא מתקבל על הדעת בשום אופן. אני אמרתי להם: סליחה, ביום כיפור הסכמנו עם הממשלה? היא הרי פישלה בכך שלא גייסה מילואים. אני נלחמתי כדי שאתם תיוולדו פה במדינה. אתם נולדתם, ועכשיו אתם צריכים להמשיך ולשמור עליי. אני אומר לכם 'אל תשליכני לעת זקנה'. אתם מתכוונים להפקיר אותי בגלל שאתם לא מסכימים עם הממשלה? תקימו מפלגה, גם אני הקמתי מפלגה".

הטענה של הסרבנים היא שהם משתמשים בכל הכלים שעומדים לרשותם כי תהיה דיקטטורה והבחירות יבוטלו.

"לפי דעתי לא תהיה דיקטטורה, הרבה לא מבינים את החוקים ואני כן מבין אותם". אגב, הוא לא חוסך ביקורת גם מהממשלה. "היא טעתה במהירות שבה עשתה את הדברים. היא התנהלה כמו פיל בחנות חרסינה, כמו מתוך התקפת אמוק. לא עושים דבר כזה. והתווספו לזה עוד דברים, חוק הגיוס, חוק המתנות, חוק הנבצרות, וזה הוסיף עוד נדבך ועוד נדבך".

אבל עוד לפני איומי הסרבנות הכניסו אנשי המחאה את צה"ל לתוך הסערה הפוליטית. לוחמי מלחמת יום הכיפורים, קצינים במילואים בדרגות שונות, סחבו טנק מתל סאקי שברמות הגולן וביקשו לעלות איתו לירושלים.

כשלקחו את הטנק ההוא חשבתי עליך ועל לוחמים אחרים ממלחמת יום כיפור שחושבים אחרת.

"יצאתי על זה כאסח בכל התקשורת. וואו מה שעשיתי להם, איזו חוצפה זו". כשאני מנסה להבין אם קהלני לא היסס לדבר עליהם בפומבי, בכל זאת מדובר בקבוצה גדולה ובאנשים עם כוח, הוא לא מבין את השאלה ומשיב בפשטות "לא". גונבי הטנק טענו שהוא בכלל לא מהאגדרטה, אבל קהלני מכיר את הרמה ואת פנינת ההנצחה שלה בעיניים עצומות. "אמרתי להם: אל תבלבלו לי את המוח. יש שלושה טנקים שעומדים בתל סאקי. אלה הם שלושת הטנקים מגדוד 82 שבאו לחלץ את הכוחות בגזרה. חוץ מזה, מה הדבר



במשך שבועיים הוא מעביר ארבע שיחות ביום לבני נוער שעולים לרמת הגולן. קהלני בהרצאה

צילום: באדיבות המרואין

אתה מאמין שמלחמת אחים בישראל לא תהיה?

"אני שומע את הקולות ואני שומע שנאה".

משני הצדדים?

"לא. אני שומע מחנה אחד ששונא את המחנה השני", הוא לא מסכים לומר במי מדובר. נותר רק לנחש. "אני פוחד מזה ואני חושש מזה שנהיה בסוף שבטים במדינת ישראל. אני חושב שהדבר שיאחד אותנו זה האיראנים", וכן, הוא מודאג מהאיראנים.

פתאום התלמידים אוהבים את הדגל

כבר 19 שנים מביא קהלני לעמק הבכא מדי שנה, בשבועיים האלה ממש, 40 אלף בני נוער, נושא בפניהם דברים. הם מתנסים בתרגיל אש של השריון ופוגשים תערוכות חילות של צה"ל. את הפרויקט הזה, 'בעקבות לוחמים', הוא הקים מעט אחרי המשפט ההוא, כשהיה ראש האגף הביטחוני-חברתי במשרד הביטחון. "קיבלתי אגף קטנצ'ק והרגשתי שאני לא מצליח לעשות דברים. אז החלטתי שאני הולך לטפל בנוער, בעתיד של המדינה. יש לי נפש חינוכית. כשכותבים במגזינים שנותנים לי 'למפקד ולמחנך' זה ממלא אותי שמחה".

קהלני החליט לפעול להגברת המוטיבציה לגיוס לצבא. "לקחתי מאה קצינים, סגני אלופים ואלופי משנה שהשתחררו, שילמתי להם, שלחתי אותם לכל כיתות י"א ושכנעתי את המנהלים שהקצין ידבר עם התלמידים על גיוס, על הפרופיל, על הדגל ועל האומה ויענה להם על כל השאלות. לתלמידי כיתות י"ב רציתי להעביר את התחושה שהאחריות עוברת אליהם". הוא בחר לעסוק בקרב שלו, קרב עמק הבכא, "כי אין לנו קרבות אחרים שאנחנו יכולים להראות במדינה". היו המון תלאות בדרך והמון נשמות טובות שלא האמינו שהדבר יקום ויהיה. אבל הוא בנה אמפיתיאטרון וגייס את השריון ובעצם את כל צה"ל, והמציאות מדברת כבר כמעט שני עשורים. אלף אוטובוסים מגיעים מדי שנה לזירת הקרבות ברמת הגולן, וקהלני מדבר ארבע פעמים ביום במשך שבועיים. הוא קשוח עם החבר'ה, אם מישו מוציא פלאפון הוא גוער בו: "חבר'ה, מישו קיבל הודעה שהסורים על הגדר, בואו נשמע אותה". הוא מספר לשמיניסטים על הקרב שהתרחש ממש שם ולבסוף מחזיק את הדגל ואומר להם: "דגל זה לא

בד עם סימנים, דגל זה סימן של אומה, של מדינה, ואם אתם תפתחו את היד", והוא שומט לרגע את הדגל ואז תופס, "לא תהיה מדינה. אתם מבינים את זה?". קהלני מסביר להם שעכשיו הגיע התור שלהם, וכשהוא שואל אם אפשר לסמוך עליהם הם שואגים בקול ניחר "כן!!!". "השמיים מתרוממים", הוא אומר. את ההשפעה המיידית הוא רואה בעיניים. "מגיעות אליי מורות בוכות, אני מספר לך ושערותיי סומרות, והן אומרות: לא ידעתי שהתלמידים שלי אוהבים את הדגל. לפעמים מגיעות קבוצות של בנות עם המורה ומספרות שהן לא התכוונו להתגייס, אבל אז מבטיחות לי שהן תשמורנה עליי כמו ששמרתי עליהן".

מוטיבציה, מסביר קהלני, היא גם אישית וגם סביבתית-לאומית, ויש על החברה והסביבה אחריות לשמור אותה. "בעמק הבכא פקדתי להסתער קדימה ולא זזו. הכנסתי את כולם לתדר שלי שיאזינו ואמרת: 'תסתכלו על הסורים, אילו לוחמים טובים הם. תראו איך הם עושים לנו בית ספר. ואז שאגתי: מה קרה לנו? אני מזהה כאן יהודים פחדנים? תתחילו לנוע!'. המצב היה גרוע, הכוחות הישראליים היו בנחיתות, אבל הם התחילו להתקדם.

שנתיים אחר כך הגיע לרמת הגולן בחור שהיה בכוח של קהלני והתוודה שהוא לא היה מסוגל להזיז את הטנק שלו משום שפחד. "נשבע לך, לא ברחתי", אמר לקהלני, "אבל לא יכולתי להתקדם. ראיתי שכל מי שמתקדם נהרג. פתאום אני שומע אותך קורא לי פחדן. בא לי להרוג אותך, שאגתי 'נהג התקדם' ונעמדתי לידך". קהלני לומד מזה שהבושה קשה מהמוות ובושה היא משהו שהרחוב מטפח. "ביום שהעריק והנפקד יהיו מלכי השכונה לא תהיה לנו מדינה. המוטיבציה האישית והלאומית מתערבבות. הסביבה יוצרת לחץ ואנחנו צריכים לדאוג שזה יימשך ככה".

אם כבר מוטיבציה, מה אתה אומר על חוק הגיוס?

"כל אדם חרדי וכל ערבי צריכים לעשות שירות לאומי. מי שנהנה מזיו פניה של מדינת ישראל, נוסע בכבישה ומשתמש ברמזורים שלה - צריך לתרום לה. אז יש בעיה כזאת או אחרת, פתרו את זה עם שירות לאומי. השאלה היא איך מעבירים דבר כזה, כי בן גוריון קבע את ה-150 אלף הראשונים וזה הלך וגדל. מנסים להעביר את החקיקה הזאת כבר שבע ממשלות". הוא

לא מקבל את הטענות נגד הממשלה בנושא. "הממשלה היום תלויה באוכלוסייה הזאת, ואני לא יודע לומר לך לאן החוק הזה ילך. אם היו רוצים לטפל בזה היה אפשר להקים ממשלה בלי החרדים. אבל מפלגות בחרו להישאר בחוץ".

"מלחמת יום כיפור - מלחמת בריאות"

בעוד פחות מחצי שנה תציין מדינת ישראל יובל למלחמת יום כיפור. מלחמה שהולידה הרבה כאב, שינתה את תפיסת המודיעין ואת עבודת התקשורת, עוררה גל של חזרה בתשובה ויש אומרים שאף הביאה למהפך הפוליטי. אחד הסמלים המובהקים ביותר של המלחמה הזאת הוא קהלני, שקיבל על פעולותיו במלחמה את עיטור הגבורה. שנתיים אחרי המלחמה הוציא קהלני לאור את ספרו 'עז' 77' על הקרבות של הגדוד שלו מחטיבה 7, ספר שזכה להצלחה רבה והביא את שדה הקרב לכל בית.

שמעתי שיש אנשים שלחמו במלחמה ההיא ולא מסוגלים לעלות לרמת הגולן ולטייל בה גם היום.

קהלני מאשר: "יש לי אח שהיה איתי בגדוד וחילץ את ההרוגים והפצועים. אני הלכתי לכל הטקסים ולכל העצרות ולא שמתי לב שעשרים שנה הוא לא עלה לרמת הגולן. זה עורר אצלו כל מיני זיכרונות ותחושות".

לפני שנתיים וחצי הוקרנה בישראל הסדרה 'שעת נעילה' ועוררה הד גדול. בין לוחמי יום כיפור הדעות היו חלוקות האם טוב שהיא נוצרה אם לאו. "בהתחלה מאוד לא אהבתי את הסדרה, כי היא מאוד לא שיקפה את המלחמה", אומר קהלני, "חשבתי שהם ייצמדו ליחידה מסוימת ויביאו את ההיסטוריה שלה - אבל לא, והיו שם גם דברים אבסורדיים. אין שם אמת היסטורית או צדק היסטורי. הם לקחו קרב מפה וקרב משם, הם הביאו את הפנתרים השחורים - לא היו דברים כאלה, וגם לא חייל שמגדל קיפוד ואבא שעולה על טנק". ובכל

"אליקים רובינשטיין היה היועץ המשפטי לממשלה. אמרתי לו 'אתה צריך להגן עליי, והוא לא הסכים כי הפרקליטות החזיקה אותו בגרון. הוא עומד עכשיו מעל כל במה ומדבר נגד הרפורמה, אבל הוא לא הסכים לקבל אותי! אם היה יועץ משפטי אחד שעוסק בתביעה

ואחר היה עוסק ביעוץ ולא תלוי בפרקליטות, הכול היה נראה אחרת"

צילום: יוסי זמיר, פלאש 90



"מה הדבר הזה ללכת ולהביא טנק, אתם רוצים להסתער על הכנסת? הגענו לטירוף מערכות?". הטנק שנגנב מתל סאקי

זאת הוא מוצא שטוב שהסדרה באה לעולם. "אחרי זה הבנתי שהסדרה העלתה את המלחמה הזאת למודעות ועוררה שאלות. תשמעי, היום אדם בן שישים לא יודע מה זה מלחמת יום כיפור, הוא היה ילד בן עשר כשהיא פרצה. זה הביא לשיח עליה".

מלחמת יום כיפור היא מלחמה שהפסדנו בה או ניצחנו?

הוא לא משתהה לרגע: "ניצחנו", ומסביר: "התמונה הכי סמלית של מלחמת ששת הימים היא הנעליים הזורקות של החיילים המצרים על הדיונות. אין תמונה יותר מבישה למדינה מצבא בורח, או סרט שמתעד איך תוך שלוש שעות מחסלים את חיל האוויר שלה. אלה הסמלים שנשארו ממלחמת ששת הימים. אומרים שבים כיפור היינו באופוריה, לא היינו באופוריה. התאמנו פי עשרה ממה שמתאמנים היום. אבל קבלת ההחלטות של הדרג המדיני נבעה מהנעליים הזורקות ההן. מה פגע בנו? התעוזה שלהם. לא היה במודעות שלנו שהם יכולים לעשות כזאת פעולה. עשינו פשלות, אבל כשאת בוחנת איפה נגמרה המלחמה אז - 35 קילומטרים מדמשק, ההישג הוא גדול".

ובכל זאת המלחמה הזאת צרובה בזיכרון הקולקטיבי ככישלון. מה צריך לעשות כדי שלפחות לקראת יובל שנים למלחמה ההיא יתחילו לדבר על תוצאותיה אחרת?

"חד משמעית, אני כל הזמן מדבר על זה. אבל הטראומה היא טראומה, איבדנו 2,654 לוחמים, היו לנו 7,000 פצועים, קברנו את מתנינו בבתי קברות ארעיים. הניצחון היה גדול, אבל המשקעים של המלחמה הם טראומה שהבנו מאוחר יותר. פוסט טראומה". אגב פוסט טראומה, מלחמת יום כיפור לא הייתה המלחמה הראשונה של קהלני. גם שש שנים קודם לכן, במלחמת ששת הימים, הוא לחם כמ"פ ונפצע קשה בקרב. הטנק שלו עלה בלהבות. על תפקודו במלחמה ההיא קיבל את עיטור המופת. במשך שנה היה קהלני מאושפז בבית חולים ועבר 12 ניתוחים פלסטיים בגלל הכוויות העמוקות שהיו לו. חוויית הפציעה נצרכה בגופו והתעוררה בשדה הקרב במלחמת יום כיפור. "יריתי בטנק סורי שהיה מולי והוא עלה בלהבות. ראיתי את המפקד צועק ומנסה לצאת החוצה כשהכול בוער. רציתי לקפוץ לעזור לו ולהציל אותו. ראיתי בו אותי. כל הגוף שלי היה משותק". כמה רגעים אחר כך הוא הצליח לחלץ את עצמו מהשיתוק והמשיך להילחם.

כשאני שואלת על המסר שהוא למד מהמלחמה והיה רוצה שגם עם ישראל ילמד, הוא מחלק אותו לשניים. האחד, "אני פחות מאמין ביכולת שלנו להשיג פה שלום. השנאה כלפינו היא כל כך גדולה, כך שאנחנו צריכים לדאוג לעצמנו". והמסר היותר חשוב מבחינתו מופנה "לכל הדורות שיבואו אחרינו, שתהיה להם אחריות על המדינה. הנהנתנות קצת מפחידה אותי. מלחמת יום כיפור הייתה סטירת לחי שהחזירה אותנו לשפיות, אני קורא לה מלחמת בריאות". הוא חושב שאם היא הייתה מתרחשת שנתיים אחר כך התוצאות היו גרועות הרבה יותר, ואפילו אם היא הייתה פורצת עשרה ימים לפני כן. "אם אלוקים היה רוצה להשמיד אותנו הוא היה עושה שהמלחמה תיפתח בראש השנה. כולם היו עומדים בפקקים, בגלל שבראש השנה כולם נוסעים לעשות מנגלים. ביום כיפור כולם היו בבית הכנסת, אז תוך שש שעות כולם היו בשטח. גם בקרב ההוא בעמק הבכא אלוקים היה. אין לי ספק. הוא נתן לנו כוחות. מי שניצח שם זה לא מי שירה מהר, זו הרוח. את הרוח הזאת אנחנו צריכים לשמר". ●



▲
בקעת הירדן
צילום: שולמית קמינסקי

מהפכה בבקעה

נהירה של אלפי תושבים, מפעלי תעשייה חדשים וקהילות תוססות. שלומי ורמשטיין, מנכ"ל הרי זהב, עדיאל כהן ממושב נעמ"ה ונופר שאולי ממושב יפית מספרים בריאיון ל'בשבע' על הצמיחה האדירה בבקעת הירדן. "רצינו חינוך איכותי, מרחבים, אנשים, בית קרקע ונוף".

קהל איכותי לבקעת הירדן, מסביר ורמשטיין, והוא מציין לכך גורם נוסף, ויש שיאמרו עיקרי - מימוש חלומות. "אנחנו נמצאים אומנם באדי הדלק האחרונים של הקורונה, אך היא ללא ספק הותירה מגמה של לרצות יותר, להעז יותר לממש חלומות ולעשות שינויים בחיים". ורמשטיין מדגיש לסיום כי אין מדובר בחלומות באספמיה, אלא בתוכניות ברורות וחדות מבחינת המדינה והרשויות. "מי שפוקח את העיניים רואה שבשנים הקרובות מדינת ישראל עומדת להשקיע סכומי כסף גבוהים ברמה הלאומית בבקעת הירדן, ויותר מכך, מדובר באזור שכמעט מבודל מיהודה ושומרון בנושא הלגיטימיות, יש סביבו קונצנזוס חסר

בקעת הירדן, לדבריו, היא הטרנד הבא. "מה שיש בבקעה היום הוא כלום לעומת מה שצפוי להיות שם. היזמים בתחומי המסחר ושירותי הרפואה כבר דופקים בדלת. בעוד חמש שנים יהיה שיפור ניכר בכלל השירותים בבקעת הירדן בכמות ובאיכות, אין שאלה בכך". באופן מפתיע, דווקא מגפת הקורונה היא שתרמה מאוד לבקעת הירדן. "מאז מגפת הקורונה נושא העבודה מרחוק התחזק בעולם בכלל ובשוק הישראלי בפרט. בעוד ועוד תחומים כמו הייטק, אדריכלות ושלל מקצועות חופשיים נוספים ניתן לעבוד במקביל למגורים בגולן או בערבה. לא משנה אילו קצוות של הארץ, בטח כשמדובר בבקעת הירדן שיחסית קרובה. תופעה זו למעשה מביאה

הצמיחה בבקעה כוללת גם התפתחות תשתיתית. "צירי הגישה הולכים ומשתפרים, המדינה משקיעה, ובקעת הירדן הולכת ומתקדמת מאוד. יותר מכך, אחד מהשינויים החשובים שקורים הוא ההתפתחות של היישוב מעלה אפרים. המדינה יצאה לשיווק של מאות יחידות דיור במקום, אחרי עשרות שנים שבהן מעלה אפרים הייתה בקיפאון. הגידול במסת התושבים הוא נקודת עוגן עיקרית, משום שאז מטבע הדברים כל היישובים מסביב נהיים אטרקטיביים עוד יותר, כי יש הרבה שירותים במקום מסוים. לא מדובר על מודל חדש, כך בדיוק קרה בחריש לפני עשור. אז לא היו מספיק חנויות בעיר, והיום הכול שוקק חיים, והביקוש לדירות הולך ועולה. מי שהסתובב אז בחריש ראה חנויות נטושות, היום הכול מאוכלס ומלא. כך עובד שוק הנדל"ן".

כשורמשטיין מדבר על שוק הנדל"ן, הוא יודע היטב על מה הוא מדבר. רק בימים אלו נמצאת חברת הרי זהב בבנייה של קרוב לאלף יחידות דיור בשלל פרויקטים, שלושה מהם בבנייה בבקעת הירדן ועוד שלושה מתוכננים. לדבריו, בשנים האחרונות נחשף שוק הנדל"ן הישראלי ליהודה ושומרון בהדרגה. "ביישובי קצה כמו נגוהות יש פרויקטים טובים ואטרקטיביים עם קהילות טובות וגדולות לצד פיתוח המסחר, התעשייה והתיירות בכל מקום אפשרי".

נתונים לא משקרים: בקעת הירדן נמצאת בצמיחה אדירה בשנים האחרונות. בשנת 2018 התגוררו במועצה האזורית כ-5530 תושבים, וכיום, בשנת 2023, ישנם כבר 7725 תושבים, צמיחה אדירה בשיעור של 39.7 אחוזים. 2195 תושבים חדשים נוספו לבקעת הירדן. לבקעת הירדן יש כרגע אופק חיובי: פרט לעובדה שנושא הסדרת הבקעה בקונצנזוס הלאומי, הבנייה מתפתחת, בנים חוזרים למשקי ההורים במושבים הוותיקים ויש הגירה חיובית לאזור. מוסדות חינוך צומחים עם האוכלוסייה, וגם מקומה של התיירות לא נפקד מהצמיחה הכללית.

"עכשיו הגיע תורה של בקעת הירדן. יש כאן הזדמנות לבתים צמודי קרקע, מוצר שכמעט ולא קיים בבנייה במעלה ההר בשומרון, בבנימין ובגוש עציון", מספר שלומי ורמשטיין, מנכ"ל הרי זהב. "מדובר בהזדמנות ייחודית לקהילות קטנות. אם אתם אנשים שמחפשים יותר משפחתיות ביישוב שלכם, הרי שלבקעת הירדן יש יתרון גדול מאוד". ורמשטיין לא מתרגש מסוגיית החום בבקעה. "אפילו בסוגיית מזג האוויר, הרבה מהיישובים נמצאים בגובה שיכולה להיות בו טמפרטורה טובה, וגם בשאר היישובים חשוב לזכור: כשחצי שנה קר בשומרון, בהם יש מזג אוויר נחמד מאוד".

דוד אלחייני, ראש המועצה האזורית בקעת הירדן:
"הבקעה צומחת ומתפתחת בקצב אדיר. מאות משפחות בוחרות להגיע לחבל ארץ זה ולבנות את ביתן. בין קהילות צומחות ומתפתחות, מוסדות לימוד נהדרים, תרבות וטבע. מגיעים לבנות את בית החלומות במחירים שפויים גם בנים חוזרים וגם משפחות צעירות. מזמין אתכם להגיע לטייל ולהתאהב בבקעת הירדן".



צילום: עודד קרני

תקדים. לכן ברור שמשאבי מדינה, תשתיות, חינוך, רפואה ומסחר רק ילכו ויצמחו".

אולי היישובים לא רוצים לגדול כל כך?

"גם אני חשבתי שייתכן שהם לא רוצים לגדול וטוב להם להישאר קטנים, אך כשהתחלתי להיכנס ליישובים גיליתי שהם חפצי חיים וממש פותחים את השערים. יישובי הבקעה פתוחים לקליטה ורוצים קליטה, הם ממש שותפים, וכולם רתומים לעשייה". אחת הסיבות לכך היא אידאולוגיה של יישוב הארץ. "היישובים רוצים לגדול מטעמים ציוניים. מי שרוצה אווירה של אידאולוגיה פשוטה בבקעה יכול למצוא אותה ביישובים כמו יפית וחמרה, כמובן לצד יישובים שבהם אנשים באים נטו בשביל איכות חיים. זה טוב וזה טוב, כל אחד ואחד לפי דרכו ואורח חייו בבחירת המקום".

מי שמצטרף לדבריו הוא ראש מועצת בקעת הירדן דוד אלחייני. "הבקעה צומחת ומתפתחת בקצב אדיר. מאות משפחות בוחרות להגיע לחבל ארץ זה ולבנות את ביתן", מספר אלחייני. "בין קהילות צומחות ומתפתחות, מוסדות לימוד נהדרים, תרבות וטבע. מגיעים לבנות את בית החלומות במחירים שפויים גם בנים חוזרים וגם משפחות צעירות. מזמין אתכם להגיע לטייל ולהתאהב בבקעת הירדן".

השיח על יישובי הבקעה גרם לנו לצאת לפגוש תושבים. קודם נפגשנו עם משפחת שאולי. המשפחה עברה ליפית ביוני האחרון, זוג עם שלוש ילדות קטנות. "הגענו מראשון לציון, ממרכז העיר. רצינו לברוח מהציוויליזציה הקשה. רצינו שקט, שלווה, חיים נוחים, לגדל ילדים באזור כפרי. המרחבים דיברו אלינו, והדממה המדברית הקסימה אותנו", מספרת נופר שאולי. "בעקבות המעבר שנינו שינינו עבודות. בעלי עובד בירושלים כסמנכ"ל תפעול בבית הנשיא, ואני הרבש"צית של המושב, אחראית על הביטחון השוטף, ואני גם סטודנטית שלומדת מהבית".

ההיכרות הראשונית של בני הזוג עם הבקעה הייתה דרך חברים משותפים. "מי שהביא אותנו לראשונה לבקעה הם זוג חברים שלנו מימי הצבא. בכל פעם שהייתי מגיעה לבקר אותם בבקעה, הייתי יושבת על הדשא, חושבת על המקום ואומרת לעצמי: ככה אני רוצה לחיות, באוויר וברוגע, זה משהו שהתבשל אצלנו במשך ארבע שנים", מתארת שאולי. "הייתי אשת קבע, וגרנו בתחילה במצפה רמון בגלל בה"ד 1, ובהמשך גרנו בצפון, אבל מבין כל המקומות בבקעה הרגשתי הכי רגועה ושלווה, בין ההרים. הפוטנציאל גדול כל כך, וצריך פשוט את האנשים הנכונים כדי לממש אותו". בשלב מסוים, אחרי שנים של לבטים החליטה שאולי כי היא מקבלת החלטה ומחפשת דירה בבקעה. "מצאנו דירה במושב יפית, ומאז אנחנו פורחים ונהנים. אנחנו גרים כאן סך הכול שמונה חודשים ומאזשרים מכל רגע. אוהבים מאוד את הצניעות שבה הילדים גדלים בגנים ואת הדרך שמחנכים אותם בה כבר מהגן. הכול בטבע, בחוץ, בחקלאות, זו הדרך, והיא קסמה לי מאוד".

מאז שמשפחת שאולי הגיעה ליפית, היא לא מפסיקה לקבל אהבה מהסובבים אותה. "אחד



צילום: נתן לזבינקוב



שלומי ורמשטיין, מנכ"ל הרי זהב: "עכשיו הגיע תורה של בקעת הירדן. יש כאן הזדמנות לבתים צמודי קרקע, מוצר שכמעט ולא קיים במעלה ההר בשומרון, בבנימין ובגוש עציון. מדובר בהזדמנות ייחודית לקהילות קטנות. אם אתם אנשים שמחפשים יותר משפחתיות ביישוב שלכם, הרי שלבקעת הירדן יש יתרון גדול מאוד".



מושב נעמה

צילום: הרי זהב

איכותי. "הגענו לשם, ולאחר חודש התגעגענו לאזור הזה, למרחבים, לאנשים, לנוף. גילינו שכאן החינוך הכי איכותי ומשפחתי", קובעת עדיאל. "הבקעה היא לגמרי בית, האנשים כאן מיוחדים, אפשר לקנות כאן בית עם גינה ולא צריך להשתעבד לחיים היקרים במרכז. בנעמ"ה לא חסר לנו כלום".

כשעדיאל אומרת שלא חסר להם כלום, היא מתכוונת לכך כפשוטו. "יש כאן בית קפה, ג'ימבורי, ספרייה, יש מכולת במושבים קרובים, ספר ואפילו ספריית כלבים. אורן שוטר, והוא פשוט עבר לתפקיד קרוב, ואני גננת לגיל הרך במושב". אך כאמור, גולת הכותרת היא תחום החינוך. "החלטנו לעשות שינוי ולעבור למודיעין, העיר הגדולה והמצוינת לחינוך, ובתוך חודשיים מאז שהגענו לשם עם שני ילדים קטנים, הבנו

שהחינוך שאנו מחפשים הוא החינוך הקיבוצי, ולא כפי שיש בעיר. כך התחלנו לחפש, קראנו על הבקעה, ומושב נעמ"ה התאים מאוד למה שאנחנו מחפשים. יישוב קטן ומשפחתי מאוד, והחלטנו לבנות בו את ביתנו. עוד לא עברה שנה מאז שבאנו לכאן, אבל אנחנו לגמרי מוקסמים".

מוקסמים גם כשחם מאוד?

"אנחנו אוהבים מאוד את היבש והחם. החורף פה תענוג, ובקיץ הילדים בבריכה, הם רגילים ואוהבים את זה. בכלל, כל היום הילדים בחוץ עם חברים, כולם מכירים את כולם, אין דבר כזה לקום בבוקר ולא לראות את כולם עם חיוך במקומות כמו מפגש הבקעה".

עדיאל מסכמת במשפט: "הבקעה היא מקום של אנשים שמחים שמכירים זה את זה. חמים ומשפחתי כאן מאוד".



עדיאל כהן מושב נעמ"ה: "הבקעה היא לגמרי בית, האנשים כאן מיוחדים, אפשר לקנות כאן בית עם גינה ולא צריך להשתעבד לחיים היקרים במרכז"



נופר שאולי, מושב יפית: "הגענו מראשון לציון, ממרכז העיר. רצינו לברוח מהציוויליזציה הקשה. רצינו שקט, שלווה, חיים נוחים, לגדל ילדים באזור כפרי. המרחבים דיברו אלינו, והדממה המדברית הקסימה אותנו".



צילום: לירון מולדובן

התחלה // נולד וגדל ביישוב מרכז שפירא, שם מתגורר עד היום. החמישי מבין שישה אחים.

אבא // פנחס נעמן ז"ל. למד בישיבת אור עציון והתחבר לפעילותו של הרב דרוקמן. לחם במלחמת יום הכיפורים כמ"פ בשריון. לפני כארבעים שנה, כשרפול והרב דרוקמן החליטו על הקמת הפנימייה הצבאית-תורנית לפיקוד אור עציון במרכז שפירא, הוא נקרא אל הדגל להקמת המוסד ואף פיקד עליו במסגרת שירות קבע במשך 18 שנה. לפני כשלוש שנים נפטר בגיל 70.

אמא // מרים נעמן (68). מורה לאומנות ומפקחת על תחום האומנות במשרד החינוך. מאז שיצאה לפנסיה עוסקת באומנות, בעיקר ביצירות יהודיות, "שילוב אלמנטים וסימנים של בית, משפחה, קהילה ונוף ארץ-ישראלי".

בסיס האם // הילדות במרכז שפירא הייתה בשכנות לרב חיים דרוקמן זצ"ל. "ספגתי את הגדלות התורנית והפעילות הציבורית שהייתה בביתו. גדלתי ביישוב שקט ונעים, שעד מהרה הפך למרכז הפעילות של הציונות הדתית. ממנו יצאה קריאת ההתגייסות למאבקים השונים על חלקי ארץ ישראל ועל האמונות של הציונות הדתית. ימית, רמת הגולן, יהודה ושומרון, חבל עזה וכן הלאה".

פסיפס ישראלי // למד בבית הספר היסודי האזורי שפיר. "בית ספר ותיק שבו למדו גם בני גנץ וישראל כ"ץ. למדתי שם עם פסיפס ישראלי מלא של בני תורה, בני מושבים וחקלאים, אפילו כאלו שהגיעו מהערים הסמוכות. היה מאוד רחב ומגוון".

מוכן לחיים // כמי שגדל לאורו של הרב דרוקמן, אך טבעי היה שילמד בישיבה התיכונית אור עציון בראשותו. "למדתי במגמה ריאליזטית והוצאתי תעודת בגרות בהצטיינות. יצאתי משם לאחר הכנה מלאה לחיים. יותר מכול, עיצבתי שם את יסודות האישיות לחיים. זה מקום שהוא בית יוצר לאישיות ציונית דתית שתורמת למדינה ומוסדותיה".

ים יבשה // עם סיום כיתה י"ב עבר לשיבת ההסדר בקרני שומרון. "שם קיבלתי יסודות של לימוד תורה בעיון, אליבא דהלכתא". במסגרת מסלול ההסדר התגייס לצה"ל. "רציתי להגיע לצנחנים, לכן ניגשתי לכל גיבוש שהיה אפשר. הוזמנתי לגיבוש חובלים, והתקבלתי למסלול חדש שנפתח בדיוק לכבודנו בחיל הים - הסדר חובלים. חנכתי את המסלול, אבל אחרי כחצי שנה הבנתי שלא לשם כיוונתי. החלטתי לבקש לעבור לחילות השדה ולהגיע לצנחנים. לאחר לחצים כאלה ואחרים בקשתי התקבלה".

כומתה אדומה // בצנחנים השתבץ במחלקת בני"ש בגדוד 101. בתוך זמן קצר הפך למצטיין ויצא לקורס מ"כים מוקדם. גם את הקורס בביסל"ח 17 סיים בהצטיינות, ואחריו חזר לתקופת לימודים קצרה בישיבה. עם חזרתו לשירות צבאי פעיל יצא לקורס קצינים. לאחר סיום הקורס בהצלחה קיבל את תפקיד קצין המבצעים של הגדוד. אחרי שנתיים בתפקיד קיבל לידיו פלוגה של טירונים והעביר אותם את המסלול. "זה היה בתקופה המתוחה שאחרי מלחמת לבנון השנייה, אבטחנו את גדר המערכת בנקודה שבה נחטפו אלדד רגב ואהוד גולדווטר הי"ד". אחרי ארבע וחצי שנות שירות

אדיר נעמן

38 נשוי לאילנית ואב לחמישה תושב מרכז שפירא ראש המועצה האזורית שפיר 

עשייה ופיתוח - גם בצד הקהילתי וגם בצד המעשי. התחלתי להציע אותה למקבלי ההחלטות במועצה, אך מכיוון שלא קיבלתי אוזן קשבת - פניתי לתושבים והם התלהבו מהתוכנית והחליטו להתאגד סביבי על מנת לקדם אותה".

ראש מועצה // משם הייתה הדרך קצרה להתמודדות במערכת הבחירות המוניציפליות של 2018. מול שלושה מועמדים ותיקים, כולל ראש המועצה המכהן אשר אברג'ל, אחרי 16 שנות כהונה - לקח את הבחירות בפער של כמעט 15 אחוזים וגרף קרוב ל-47 אחוזים מהקולות.

החינוך בראש // ההישג שבו הוא הכי גאה הוא תחום החינוך. "בכל מוסדות החינוך יש ביקושים חסרי תקדים מפנים ומחוץ. בשנת 2022 זכינו במקום הראשון במדינה של 99.1 אחוזי זכאות לבגרות בכל בתי הספר שבתחומי המועצה. בנינו גם בית ספר יסודי חדש, תלמוד תורה ממלכתי-דתי ביישוב אלומה. הרעיון הוא ליצור קשר הדוק בין התושבים לבתי הספר ולהפוך את מוסדות החינוך לחוד החנית של הקהילה".

שהחליט באותו רגע לשדך אותי עם אשתי לעתיד, שהצטרפה אליי ללימודים בבאר שבע, אותם התחלנו שבוע לאחר החתונה".

מכ"ם ישראלי // ארבע שנים למד באוניברסיטה, ובמהלכן התמחה במערכות תקשורת טכנולוגיות. תוך כדי הלימודים התחיל להתברג בתפקידי מפתח בתעשייה האווירית, בחטיבת אלתא, "מערכת שמופקדת על כל מערכות ההגנה האוויריות. כיפת ברזל, חץ וכדומה - פותחו ויוצרו באלתא. שם עבדתי על פרויקט גדול בשיתוף עם משרד הביטחון, בדומה לכיפת ברזל, אך בעל יכולות כיסוי גדולות הרבה יותר. הפרויקט נועד לצבאות הגדולים בעולם, הידע הוא ישראלי, אך משאבי הפיתוח היו בינלאומיים".

קדימה // במשך כשבע שנים עבד באלתא. כאשר הפרויקט הגדול הגיע לסיומו חיפש את האתגר הבא. "ראיתי סביבי קהילה שלמה של ציונות דתית איכותית שמרכיבה את המועצה האזורית שפיר, וניתן לפתח אותה, ליצור ביקושים ולהצעיד אותה קדימה. גם כאזור בפני עצמו וגם כאזור שבונה נדבך נוסף ברמה הלאומית. יזמתי תוכנית שלמה לשיפור,

השתחרר מצה"ל".

לוחם דיגיטלי // במהלך הפעילות במוצב לבנה שבגזרת זרעית שעל הגדר הצפונית, נחשף למערכת דיגיטלית חדשה שנכנסה לשירות מבצעי במסגרת התוכנית הצבאית צי"ד - צבא יבשה דיגיטלי. "המערכת הזאת, מבית היוצר של אלביט, מעניקה יכולת מופלאה של תעבורת מסרים בשדה הקרב שהיה קשה ליצור לפני כן. כך נפלה אצלי ההבנה שאפשר לתרום למדינה בגזרה נוספת - בגזרה הטכנולוגית. גזרה שמעניינת ומרתקת אותי". לאחר בדיקה מעמיקה של האפשרויות השונות, שבה גילה שהמפתחים של מערכות אלו הם מהנדסי חשמל ואלקטרוניקה - החליט לאחר ההשרור ללכת ללימודים אקדמיים בפקולטה להנדסה באוניברסיטת בן גוריון.

החצי השני // אילנית. בת למשפחה ירושלמית שעלתה מצרפת. קלינאית תקשורת במקצועה. "באחת הגיחות מהשירות הצבאי, למרות העייפות מהקו בגבול לבנון, החלטתי להגיע למסיבת פורים בישיבה בקרני שומרון, לפגוש את החברים והרבנים ולשאוב כוחות להמשך השירות. שם פגשתי זוג חברים

האקדמית גבעת ושינגטון

חווייה של בית

טדי ג'רפי | שנה ג'
תואר ראשון B.Ed.
בספרות וחינוך מיוחד
ותעודת הוראה בספרות



לימודים
היברדיים
יום 1 במכללה
יום 1 בבית

להיות מורה מקצועי/ת לספרות בקהילת סטודנטים
שהיא כמו משפחה
וליהנות מלמידה מותאמת. במיוחד בשבילך.
ללמוד בגבעת ושינגטון זו לא רק חוויית לימודים
זו חוויה לכל החיים!

יומכתוח! כ' באייר | 11.5.23 | 16:00-18:30

מסלול דו חוגי (אפשרות לשילוב חוג נוסף) | סגל מרצים איכותי
| ידע עדכני ורלוונטי | קורסים מרתקים בתחומים מגוונים
| ימי עיון | סדנאות | סיורים לימודיים | סיורים בעקבות סופרים וסיפורים



המכללה האקדמית לחינוך

גבעת ושינגטון
חינוך בראש אחר

ההרשמה בעיצומה!

facebook | [washington.ac.il](https://www.washington.ac.il)
toar@washington.ac.il

לפרטים ולהרשמה:
073-3744339

יוסף ארנפלד

yosefpr@gmail.com

במגרש הביתי



בוקר טוב

סדר היום מתחיל בשעה שש וחצי בבוקר עם תפילת שחרית. "הבוקר מוקדש לילדים. אנחנו מארגנים אותם לבית הספר ושולחים אותם ללימודים עם עצה טובה או פתק קטן למורה". לאחר מכן מקיים שיחות טלפוניות עם תושבים תוך כדי סיור אקראי באחד היישובים. משם נוסע ללשכה ומכנס את הצוות לדינונים שוטפים. בחצי השני של היום הוא יוצא למפגשים ואירועים ביישובים השונים. פעם בשבוע מקדיש את הבוקר ללימוד תורה עם הרב ברוך הרניק, ראש ישיבת תורת עציון. פעמיים בשבוע יוצא לריצה ארוכה "כדי לנקות את הראש ולשמור על הבריאות".



השבת שלי

"למרות שגם בשבתות אני יוצא לשמחות ואירועים בתחומי המועצה, כמעט לא עוברת שבת בלי שאני מפנה זמן למשפחה. אני יושב ולומד עם כל אחד מהילדים באופן אישי את אשר ליבו חפץ, וכן מבקר את אמא שלי אחרי התפילה בבוקר. ביקור שאני מחכה לו כל השבוע".



פלייליסט

"ההמצאה הגאונית של ספוטיפיי היא נהדרת. אני נותן לו לבחור את השירים. פרט לכך אוהב לשמוע את חנן בן ארי, ישי ריבו ושירים ישראלים מפעם".



זמירות לופת

אבא, "דוגמה ומופת למסירות טוטאלית ואמונה". והרב חיים דרוקמן זצ"ל, "הוא היה בית היוצר שלי בשליחות הציבורית".



לשאלה

"שהמועצה האזורית שפיר תהיה אות ומופת לכל הרשויות המוניציפליות בישראל, ושאת השינויים הטובים נחיל גם ברמה הלאומית".



לפחית אותי

"שהרשות החברתיות ייהפכו להיות הזירות הציבוריות, ובמקום לדבר זה עם זה נדבר זה על זה".



כשאיה גזול

"שליח ציבור".



מבצע מכפיל// במהלך הקדנציה

החולפת בראשות המועצה חל גידול ניכר במספר התושבים שבשטחי הרשות. "האוכלוסייה גדלה מכ-9,500 נפש לכ-14,000. זהו גידול של 50 אחוזים, גידול שאין לו אח ורע. בד בבד, לצד השירות המוניציפלי היומיומי, המועצה מלווה אלפי משפחות חדשות שבונות בתים וצריכות סיוע בשיבוצים למסגרות החינוך ולמעונות ובחיבורים קהילתיים, וזקוקות למעטפת שירות והכללה מלאה. גם מחירי הקרקע זינקו פי חמישה. מגרש שעלה לפני שנים ספורות 500,000 שקלים נמכר במכרז האחרון ב-2,500,000 שקלים. הציבור הציונידתי שם פעמיו לכאן. יש כאן בסיס אם שבו מבררים סוגיות, לומדים אותן ומוציאים קריאת כיוון ציבורית".

הנחת// חמישה ילדים. מרים בת 13, רוני

בת 12, יאיר בן 10, לביא בן שמונה ונוויה בת ארבע.

אם זה לא היה המסלול//

"הייתי ממשיך בצבא קבע, בתפקידי פיקוד שונים, עד הפנסיה".

אני כבר יודע בעל פה מה היא עומדת לומר

מספרת לך? ומשם
תתחבר ותדבר על מה
שהיא מרגישה ומה
שזה גורם לה להרגיש
ולא על העובדות אם הן
נכונות או לא כי זה לא
העניין, זה רק המעטפת
של הדבר האמיתי.

יש פה סוד גדול!
כשאתה מתגונן ומדבר
איתה על כמה היא טועה
וכמה אתה בסדר, זה כי
אתה פועל מתוך האגו,
מתוך היישות שלך שמנסה
להצדיק את הקיום שלה
בעולם הזוגי שלכם וככה נוצר
נתק ביניכם, כדי להיפגש אצלה
בעולמה, אתה חייב להתפנות
מעצמך, אתה חייב לפנות לה מקום
אמיתי.

נכון, אולי בבית משפט היית יוצא זכאי,
אבל לא מדובר פה בבית משפט.
כשהיא כאובה היא זקוקה לתוקף ולהכרה
למקום שבו היא נמצאת, כך אתה בעצם
מתייחס למה שהיא מביאה וככה נוצר
קשר, ככה נוצר חיבור ואז תוכל לגלות מה
הצורך הרגשי שלה בעקבות השיתוף
"אז מה בעצם הצורך הרגשי שלה בעקבות
השיתוף שהיא מרגישה שאני לא עושה
כלום בבית?" שאל בחשדנות
"אם זה גורם לה להרגיש בודדה בקשר
ולא מוערכת, אז הצורך הרגשי שלה הוא
להרגיש אהובה, לא בודדה ומאוד מוערכת
ואז אתה מבין מה היא באמת צריכה. ושם
אתה נותן את המענה האמיתי"

חנה דיין - טיפול זוגי ופרטני במשברי
חיים

ברוח הפסיכולוגיה היהודית

קליניקה פרטית במרכז

מטפלת ומייעצת גם בזום

מייל: hanna.tipul@gmail.com

טלפון: 054-4480705

לכל המאמרים:

www.hannad.co.il



"נמאס לי לשמוע את
התקליט הזה שוב ושוב"
התלונן שמואל
"מה היא משמיעה לך?"
שאלתי

"זהו! אין ברירה!!
חייבים להתגרש!!! אני
מיואשת!!! לא אכפת
לך מכלום בבית הזה!!!
יש לך לב של אבן! אתה
אטום! איכפת לך רק
מעצמך! כמה אפשר
לצפות שאתה משתנה
ואתה שוב ושוב חוזר
לאטימות שלך? וכו' וכו'
התחיל לפרט לי.

"ומה אתה עונה לה כשהיא משמיעה לך
את התקליט הזה?" שאלתי אותו
"פעם עוד הייתי עונה לה שזה לא נכון,
שהיא טועה, הייתי מוכיח לה פעם אחר
פעם שהיא לא צודקת ולא משנה כמה
הייתי מוכיח לה עובדתית, מדעית,
אמפירית והלכתית או כמה עדים הייתי
מביא לה שיוכיחו לה שהיא טועה, זה אף
פעם לא עזר.

והיום כשאני שומע את התקליט הזה הוא
פשוט רעש מעצבן שנמאס כבר לשמוע
אותו, הפסקתי להתייחס לזה, אני "מוריד
מסך", מתנתק, לא עונה לה על זה, אני
כבר יודע בעל פה מה היא עומדת לומר.
היא כבר לא מחדשת לי כלום" אמר
שמואל

"בדיבור של אורנה אליך קיימים שני
רבדים:

הרובד החיצוני - זה החלק האינפורמטיבי
עובדתי.

הרובד הפנימי - הרובד הרגשי, הרובד
המבטא צורך נפשי שלא ממומש.

זה בעצם כמו לצפות בסרט בשפה זרה,
על מנת להבין לעומק את העלילה אתה
חייב לקרוא את הכתוביות. אתה בעצם
צריך לשים לב למנגינה שיש ברקע ולא
להצטמצם רק לסצנה המצולמת ומה
שאתה רואה בעיניים"

"אפשר דוגמא בבקשה? אני לא מבין"
אמר בבלבול.

"לדוגמא, כשהיא אומרת לך: לא אכפת
לך מכלום בבית הזה!

הטענה: אין פעולות שאתה עושה
שמראות איכפתיות כלפי הבית.

הרגש:

אני מרגישה

לבד בתוך האחריות

של הבית, אני מרגישה

שאתה לא רואה כמה אני נותנת, אני

מרגישה לא מוערכת."

כשהיא אומרת לך שלא איכפת לך מכלום
בבית הזה, מה אתה עונה לה בדרך כלל?"
שאלתי

"זה מרתיע אותי, איך אפשר להגיד שלא
איכפת לי? תראי לי בעל מכל החברים
שלי שעושה עשירות ממה שאני עושה.
הוכחתי לה מיליון פעם כמה היא טועה
במשפט הזה. אי אפשר להתווכח עם
עובדות! זה שחור על גבי לבן" אמר
"נכון. אז עובדתית, אתה צודק כנראה.

זה הרגיע אותה? הראת לה כמה אתה
צודק והוכחת לה כמה אתה כן נותן
ומשקיע" שאלתי

"לא רק שזה לא עוזר זה מטריף אותה עוד
יותר" ענה

"מכיוון שכל העניין הוא הרובד הפנימי
שמבקש תוקף והכרה" הסברתי

"אורנה, כאשר הוא עונה ומוכיח לך כמו
בבית משפט שעובדתית את טועה איך
את מרגישה?" פניתי לאורנה

"זה ממש מכעיס אותי! אני לא מבינה
מה הוא לא מבין? זה רק מתסכל ומייאש
אותי עוד יותר. הוא פשוט לא מבין אותי
". אמרה בכעס מלווה בעצב

"שמואל, היא מזמינה אותך למפגש
אמיתי.

היא

מזמינה

אותך לקירבה

למרות שזה מרגיש כמו

בקרב, היא רוצה שתכנס לעולם הרגשי
שלה, העובדות הן רק אמצעי המחשה
לביטוי של הרגש שהיא חווה.

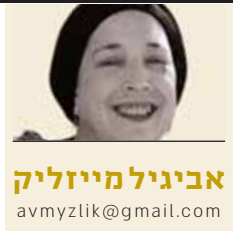
כשאתה מגיב לעובדות, מתגונן ומסביר
כמה היא לא מבינה וכמה היא מפרשת
לא נכון את הדברים, היא בעצם מרגישה
שאתה מבטל את הרגש שלה, שאתה
לא מתקף ולא נותן הכרה למקום הנפשי
שבו היא נמצאת ואז היא כועסת יותר
ומעצימה את הכל כי היא בטוחה שאם
היא תעלה את העוצמה הרגשית אז אולי
סוף סוף אתה תקלוט אותה והאבסורד
הוא שלך זה עושה ההפך, זה אוטם וסוגר
אותך יותר."

"טוב. אז תלמדי אותי. אני צריך
פרקטיקה"

"בוא נדמיין שהיא מביאה לך מתנה
מונחת בתוך קופסא..."

המתנה זה העולם הרגשי שלה והקופסה
זה העובדות והאינפורמציה של מה שהיא
אומרת.

בשביל להגיע למתנה האמיתית אתה
בסך הכל צריך לשאול את עצמך: מה אתה
מבין שהיא מרגישה דרך הסיפור שהיא



איזה מזל

הביקור אצל מזל ביהוד העניק לי הצצה למטבח התימני האותנטי, זה שהתנהל בלי מקרר ובלי מתכונים מדויקים. התוצרת טעימה ומענגת, כולל אפיית מצות רכות בערב פסח



לחוח

הלחוח הוא ממש הבלינצ'ס התימני. הוא עתיר חורים, אוורירי, עשיר והולך עם כל דבר. אומנם זהו מתכון קל מאוד להכנה, אך חשוב להקפיד על ההוראות כדי שיתקבלו מאפים מחוררים כראוי. מזל הגישה לנו אותו עם סחוג, חילבה ורסק עגבניות, ואנחנו פשוט התענגנו על כל ביס.



12 יחידות



מאן טיפון:

3-4 דקות לכל לחוח



דרגת קושי:

קלה פלוס

כפית מלח
קפית אבקת אפיה
מנע

½ קילו קמח
50 גרם שמרים
5 כוסות מים פושרים

מערבבים בקערה את כל החומרים פרט לשמן לקבלת תערובת דלילה במרקם של תערובת לבלינצ'ס. מכסים בניילון ומתפחים שעותיים שלוש במקום חמים (אפשר גם כל הלילה במקרר). משמנים מעט מחבת טפלון, ממלאים מצקת בתערובת ויוצקים למחבת. מסובבים מעט את המחבת כדי שהתערובת תכסה את כל שטח הפנים שלה. מטגנים את הלחוח 2-3 דקות, עד שמתקבלים חורים וכל התערובת מתייבשת (אפשר בדקה שתיים האחרונות לכסות במכסה אך לא חובה). מסירים מהאש ומעבירים את הלחוח המוכן לצלחת. הופכים את המחבת ומקררים אותה בצידה האחורי מתחת לזרם מים קרים. מחזירים לאש, יוצקים מצקת נוספת מהתערובת ומכנינים לחוח נוסף. כך ממשיכים להכין את כל התערובות. חשוב מאוד להקפיד לקרר את המחבת מתחת למים בין לחוח ללחוח, אחרת התערובת נדבקת ומתקבל לחוח יבשושי ולא מוצלח. אם המחבת מתייבשת משמנים מעט בין טיגון לטיגון. אפשר להקפיד את הלחוח, אבל הכי טעים לאכול אותו כשהוא חם ישר מהטיגון, עם חמאה ודבש או כבן לווייתן לבשילים עם רוטב שאותם הוא סופג בצורה מושלמת.

"אצלנו הכול היה מאוד פשוט", צוחקת מזל. "את כל האוכל התימני המוכר - מלאווח, ג'חנון, לחוח - למדתי להכין דווקא כשעליתי לארץ ישראל וגרתי בשכונה תימנית בראש העין. אבל בתימן היינו עושים אוכל אחר. קודם כול, אין אצלנו מתכונים. כל המתכונים התימניים הם לא מדויקים. הכול צריך להיות לפי העין, להוסיף כמה מים שהבצק לוקח ולבשל עד שהבשר רך. לא היו לנו ספרי בישול מדויקים. הידע היה עובר מאם לבת בלי כמויות, פשוט להסתכל על האוכל ולהבין מה הוא צריך, לפי העין. אחד המאכלים הכי אהובים אצלנו שאני מכינה עד היום זה הסמנה".

הסמנה היא חמאה שמבשלים אותה ומוציאים ממנה את כל מוצקי החלב עד שנשאר רק שמן. אחר כך לוקחים ענף עבה של גפן, מבעירים אותו ומכניסים אותו לצנצנת זוכית. נותנים לכל העשן למלא את הצנצנת ושופכים פנימה לתוך הצנצנת את החמאה המומסת. "החמאה הזאת לא יכולה להתקלקל, לא היינו שומרים אותה במקרר אלא בארון, והיא יכולה להחזיק שם אפילו חצי שנה. זהו אחד המאכלים האהובים עלינו שמשמש להמון מאכלים חלביים במטבח התימני, ובפסח אוכלים את המצה עם סמנה. עד היום זהו אחד ממאכלי הפסח האהובים ביותר בביתי".

פחות מח"י רגעים

ואם כבר מדברים על פסח, מתברר שמזל נהגה במשך שנים להכין מצות בעצמה. בעלה למד בכולל של הנכד של הרב עובדיה. אברכים מהכולל היו מביאים לבית את המים שלנו וקמח של מצה שמורה, והנכד של הרב היה המשגיח. יחד עם עוד נשים מהקהילה הייתה מזל מכינה מצות להרבה מאוד משפחות. יש לה טאבון כשר לפסח שהביאה איתה מתימן, ובערב חתג היא הייתה מכינה את המצות. האמת שקצת קשה לי לעכל את הסיפור המדהים הזה. "בערב פסח עצמו! את היית מכינה מצות בפחות מח"י רגעים?" אני נדהמת.

"הרבה פחות מ'18!" מזל מחייכת. "מהרגע שהעיסה נילושה ועד שהמצות היו מוכנות היו עוברות בסך הכול שש דקות, ובכל פעם אפינו רק ארבע מצות בבת אחת בטאבון. בשיטה זו מתקבלות מצות רכות שמזכירות קצת פיתה או לאפה ויש להן טעם גן עדן. גם היום אני מכינה מצות, אבל רק למשפחה שלנו ולא לשאר הקהילה". קצת קשה לי לבחור מבין שלל המתכונים הנפלאים שמזל הכינה, ואולי בהמשך נביא עוד, אבל בעיניי הלחוח שלה היה אחד משיאי הארוחה. כל כך אוורירי, קליל, מושלם. זה המתכון הראשון שניסיתי בבית והוא יצא ממש דומה ללחוח של מזל. בעיניי הוא פשוט מתכון מנצח. ●

אין פינוק גדול יותר בשבילי מאשר להתארח בבתים של בשלניות ותיקות ומוכשרות. לשמחתי אני מקבלת מדי פעם הזמנה כזו, וזהו ממש יום חג. אני לומדת כל כך הרבה, נהנית מכל רגע, פוגשת טעמים ושיטות שלא הכרתי, ממש חוויה בלתי נשכחת. עד כדי כך אני אוהבת את זה עד שהחלטתי להוציא ספר שלם כזה, 'מאמזות', שכולו תמונות, מתכונים וסיפורים מביקורים בבתים של מאמזות מקוריות ונפלאות. זה היה לפני כשנתיים, ומאז אני מתגעגעת לביקורים נוספים.

לכן שמחתי כל כך להתארח אצל מזל, תימנייה אסלית פלפלית אמיתית, שהזמינה אותי לביתה כדי לטעום מהאוכל הנפלא שהיא עושה. זו לא הפעם הראשונה שאנחנו נפגשות. מזל כבר אירחה אותי בעבר, והיה ממש משמח להיפגש שוב.

"קודם תמלאי שקית"

היא מתגוררת בבית פרטי ביהוד ובשבילי הכיף מתחיל עוד בכניסה. אולי אתם זוכרים שאני מאוד אוהבת גינות ולמזל יש גינה מהסוג המפנק ביותר. עצי פרי עמוסים. לימונים, שסק, פסיפלורה ואבוקדו. "קחי שקית, תמלאי לך ותתפנקי", היא מחייכת אליי.

בינתיים ניהוחות גינת עשבי התיבול עם נענע, שיבא ומרווה, זעתר וריחן (לקרוא עם ח"ת תימנית אסלית כמו של מזל, כן?) עולים באפי והמון פרחים צבעוניים מחייכים מכל עבר. ואחרי כל זה - מזל עצמה, שתי גומות חן מקשטות את החיך הרחב שלה. היא מקבלת את פניי בחיבוק גדול והתרגשות עצומה.

"איזה כיף שבאת!" היא לא מפסיקה לומר, והאמת שגם אני רוצה לומר אותו דבר. יחד איתנו נמצאת גם שושי, הצלמת שעשתה את החיבור הכיפי הזה בינינו, ושלושתנו מוכנות ליהנות.

"אני עדיין מהדור שעלה לארץ על כנפי נשרים", נזכרת מזל. "הנכדים שלי אוהבים לשבת ולשמע בפה פעור על החיים שהיו לנו בתימן, וקצת מתקשים להאמין שאני לא ממציאה. בתימן לא היה לנו מקרר או מקפיא. כל אוכל שהיינו מכינים היה טרי טרי, לא היה דבר כזה לשמור במקרר או במקפיא. בעלי הוא שוחט והוא היה מביא לנו את הבשר, היינו מולחים אותו בעצמנו, מחלקים לחלקים ותולים את הבשר על חבל שהיה תלוי במטבח. מיד היינו מכינים ממנו אוכל, כי אי אפשר היה לשמור אותו. גם עופות - היינו מקבלים עופות שלמים ממש עם הנוצות והכול. אחרי שבעלי היה שוחט אותם היינו מנקים אותם בעצמנו, מורטים את הנוצות, מולחים ומבשלים". "ואילו מתכונים מעניינים הייתם מכינים?" הסתקרנתי לשמוע.

"אין אצלנו מתכונים. כל המתכונים התימניים הם לא מדויקים. הכול צריך להיות לפי העין, להוסיף כמה מים שהבצק לוקח ולבשל עד שהבשר רך. לא היו לנו ספרי בישול מדויקים. הידע היה עובר מאם לבת בלי כמויות, פשוט להסתכל על האוכל ולהבין מה הוא צריך"

צעדת המילואים להפגנת המליון



נעלה בצעדה לירושלים, לוחמים ומפקדים
אנשי מילואים מכלל היחידות כדי להשמיע קריאה ברורה:

לא לסרבנות
לא לשימוש בצה"ל
כן להכרעת העם

יום חמישי | ו' אייר | 27.4.23
התכנסות בגבעת התחמושת בשעה 17:00
יציאה לכיוון ההפגנה בשעה 17:30

את הצעדה יובילו מפקדי ולוחמי עבר

לפרטים: אליהו 054-9413502, אלחנן 050-6960083

